

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izmislj nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vsak teden 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vsa leta 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam po pošti, velja za celo leto 22 K, za pol leta 11 K; za četrt leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbo brez istodobne vpošiljave naročnine se ne ozira. — Za ostanila plačuje se od petorostopne petit-vrste po 12 h, če se ostanila enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, ostanila t. j. administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je na Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Vedno nove dolžitve.

Naši klerikalci imajo vse polno najrazličnejših vzrokov, da skušajo odvrtni pozornost od svojih državnih poslancev. Priznavamo, da so ti vzroki tehtni in temeljiti in da je za klerikalne poslance res prava sreča, da so njihovi volilci tako skromne in ponižne ovčice, kajti ko bi se kdo bavil s klerikalnimi poslanci, ko bi kdo del na kritično rešeto njihovo delovanje in nehanje v državnem zboru, bi jih spravil v velikansko zadrego.

»Slovenec« meni, da udariti je najboljši način pariranja in da odvrtno pozornost od klerikalnih poslancev, bipe po narodno-naprednih, češ, narodno-napredna stranka mora imeti toliko posla z obrambo, da ne pride do sape.

»Slovenec« je tasvoj načrt krepko izvajal. Nulla dies sine linea! Vsak čas plane na koga, vsak čas s kakimi novimi dolžitvami. Zdaj je v svoji smelosti prišel že tako daleč, da se upa narodno-naprednim poslancom očitati sterilitet in nedelavnost. Glasilo klerikalnih poslancev ima pogum kaj takega očitati našim poslancom, specijalno dr. Tavčarju, prav kakor bi ne vedelo, da se to pravi izživati.

Narodno-napredna stranka ima sicer iz Kranjske samo tri zastopnike v državnem zboru, med tem ko jih ima klerikalna šest; narodno-napredni poslanci pripadajo sicer le malemu klubu, med tem ko spada »lepi klub« že k večjim — a vendar se narodno-naprednim poslancom ni kar nič bati primere s klerikalnimi poslanci.

Kdor je zasledoval dogodbe v zadnjih zasedanjih parlamenta, tisti ve, da pri vladajočih razmerah sploh ni bilo mogoče razviti pozitivno delo. Inicijativni predlogi, kar jih je bilo stavljenih, so bili v naprej pokopani, ker sploh ni bilo upanja, da bi v do glednem času prišli na vrsto. Kdor je v takih razmerah sprožil kak ini-

ciativni predlog, je to storil zgolj iz agitatoričnih nagibov, samo za to, da bi volilec metal pesek v oči. Poslanci, ki kaj drže na svojo osebno reputacijo in ki resno spoštujejo svoje volilce, se s takimi manevri ne bavijo in nam je le prav, da narodno-napredni poslanci niso posnemali slabih izglede, katerih je bilo v tem oziru dovolj.

Uredba nujnih predlogov je vsled sistematične zlorabe v svrhu obstrukcije postala za parlament prava nesreča, kajti ž njimi se trati samo dragi čas. Sicer pa se pri nas ni zgodilo nič tako važnega, kar bi bilo zahtevalo, da se potom nujnega predloga spravi v državnem zboru na razgovor.

Preostaja še kritika obstoječih razmer. Prava prilika za to, kakor tudi za primerne nasvete je proračunska razprava. Te pa ni bilo, nego je § 14. dovolil proračun za celo letošnje leto.

Ali se more vzpriči takih razmer očitati narodno-naprednim poslancom nedelavnost in sterilitet?

Sedaj pa vprašamo:

Kaj pa so storili klerikalni poslanci? So li ti sprožili kake posebne predloge, ali kako drugače razvili kako delavnost, ki bi jih opravičevala očitati narodno-naprednim poslancom nedelavnost in sterilitet? Naj pove dr. Šusteršič, kaj je storil v državnem zboru, naj pokaže vspehe svoje plodovitosti in svoje delavnosti, ko se že zaganja v dr. Tavčarja. Ali pa naj nastopi Pfeifer in naj razodene, koliko več je dosegel za Dolenjsko kakor Plantan. In dan klerikalni poslanci, da bi slovenski svet mogel soditi, saj vas je v »lepem klubu« petkrat toliko, kakor ima svobodni-selni klub članov!

Toda klerikalni poslanci ne bodo dali odgovora na ta naš poziv, saj bi vsaka polemika pokazala, ne le da niso bili vsled vladajočih razmer prisiljeni gledati, kako se potaplja par-

lament, pokazala bi marveč tudi, da so v parlamentu igrali najklavnejšo ulogo in da tudi potom osebnega posredovanja niso mogli ničesar opraviti.

Osebnost posredovanje pri vladi v različnih zadevah je bil edini pot, ki je bil v teh časih odprt poslancem. Naši poslanci so se pošteno trudili, da so tem potom dosegli, kar se je sploh dalo doseči in dostikrat so šli na delo tudi za interese kmetijskih volilcev, kadar ljudje niso imeli zaupanja do svojih klerikalnih poslancev. Kaj pa klerikalci? Trkali so pač pridno, a opravili menda jako malo. Intervenerali so na vseh koncih in krajih, da bi se razpustil kranjski deželni zbor, in pogoreli; hodili so od Poncija do Pilata, da bi bil odstranjen baron Hein, a vspeha niso dosegli; trkali so po vseh ministrstvih za podporo »Gospodarski zvezi« in še je nimajo; moledevali pri vseh mogočih faktorjih o različnih gospodarskih in političnih zadevah, a brez vspehov.

Vse, kar so klerikalci storili je to, da je dr. Šusteršič vložil nekaj interpelacij; no, z interpelacijami potrebe lahko tudi dr. Tavčar in tudi Plantan in dr. Ferjančič lahko pokažeta, da nista zamudila prilike oglašiti se za čast in za pravico slovenskega naroda.

Kaj mislijo ti klerikalci, vitezi klavrnih postav, ki našega uboze ga kmeta zastopajo v državnem zboru, doseči s svojim očitanjem o sterilitet in nedelavnosti, nam je vzpriči tega neumevno, kajti razpravljanja o tem, kako so izvrševali svoje mandate, se po vsi pravici boje, ker bi jim ne bilo na čast.

Ubogi Šuklje!

Dvorni svetnik v pok., Fr. Šuklje, se zopet oglašja v »Slovenec«. Zdaj se huduje nad županom Hribarjem, ki ima glede železnice nekaj govoriti, on pa ničesar. Belokranjec dela zopet železnico na papirju, za katero ni imel časa,

ko je še bil poslanec, ko je še bil »orakel« vlad in je pri cesarju vsak teden enkrat obedoval. Morda je kak Slovenec izven Dolenjske, ki Šukljeja še kaj upošteva, ali na Dolenjskem je doigral. Da se bo videl ta patriot povsod v pravi luči, naj podamo nekaj črtic iz njegovega prošlega in sedanjega življenja.

Vzgojil se je Šuklje v miljeju, v katerem je imel vladne jasli pred očmi. Enkrat je hotel biti revolucionaren, pa se je prestrašil in se je kmalu vrnil k tradicijam svoje mladosti. O francoski revol. je tudi nekaj pogumno pisal. Spomnil se je pa kmalu, da je c. kr. uradnik in pohlevno je pogledal nazvgor: presveta vlada! Močan egoizem živi v Šukljeju. Z majhnim koščkom gimnazijsko-profesorske kruha se ni zadovoljil, oziroma podučevanje fantov mu je mrzelo. Dobil je pod Winklerjem neko službo in v »Ljubljanskem listu« je trgal rojake, ki so hoteli biti svobodni ljudje. Bil je na glasu, da iz državnih jasli je in bil je hudo zaničevan človek. Lastni rojaki ga kar niso mogli videti, pri izvenkranjskih Slovincih je bilo njegovo ime znak ne-lepega značaja. V tej monturi je stezal roke po mandatu za državni zbor. Nekateri Dolenjci so hoteli železnico imeti in videli so, da hoče Šuklje napraviti uradniško kariero. Ako to hoče, se bo učil, da kot poslanec kaj prida postane in v skrbi zase bo moral kaj storiti za Dolenjsko. Oklenili so se njegove kandidature. V treh hudih bojih je dobil mandat. Najgrše, kar je kdaj slovenskemu duhovniku poteklo iz peresa, sesulo se je nanj in na glavne agitatorje njegove kandidature. Tudi pri »Slov. Narodu« so se nezaupno postavili proti tej kandidaturi. Uredniki so bili namreč močnejši, ki so s Šukljejem živeli na univerzi. — Nemeem je bil Šuklje tako nesimpatičen, kakor drugim strankam. Pater Klun mu je hotel pri verifikaciji v parlamentu nogo postaviti. Še le, ko se je nekemu agitatorju posrečilo, dokazati sodnim putem,

da je protikandidat paktiral z Nemei, je obveljala Šukljejeva izvolitev.

Šuklje in Klun sta se kmalu sprijaznila in postala sta debela prijatelja. Šuklje je bil potem dalje časa deželni in državni poslanec dolenjskih mest. Dolenjski meščani so v tem času z uzorno disciplino in ljubeznijo podpirali tega človeka, kadar je hotel. Dobili so večkrat pod nos, da so vladne sluge, kakor njihov poslanec, ali pomagali so Šukljeju, da si zagotovi višjo uradniško kariero, volili enkrat drugega, ko je Šukljeju bilo pri iskanju te kariere poslanstvo na poti in zopet njega volili, ko je potreboval poslanstvo, da si utrdi stališče in doseže dvorno svetništvo.

V tem času je Šuklje sodeloval pri borbi za pridobitev dolenjskih železnic. Voditelj tega dela je bil baron Schwegel. Šuklje pa je razumel navodila tega velikega talenta gorenjskega in se je po njih ravnal. Storili so pa tudi veleposelniki in narodna stranka v kranjskem deželnem zboru svojo dolžnost. Vse kar se je storilo od naših rojakov v prilog teh železnic, pripisovali so dolenjski agitatorji kot zaslugi Šukljeju. — Treba je pač bilo vedno mašiti usta onim, ki so videli, da hoče Šuklje vso slovensko delegacijo zaslužiti vladam in da Šuklje dobivši oskrbnitvo zaloge šolskih knjig, ničesar ne stori več za svoje volilce.

V oskrbnitvu te zaloge se je Šukljeju dobro godilo. Rad se je ponašal da oskrbuje milijone državnega premoženja. Kakor je sam pravil, zaslužil je v tej službi do 12000 gld. na leto in imel lepo stanovanje brezplačno ter proste vožnje po vsi Evropi.

V tej dobri službi ni mogel Šuklje dolgo ostati. Oskrbnitvo šolskih knjig je sinekura, ki se oddaja za vlado za služenim ljudem, ali strankarjem, katerih nočejo velike stranke preskrbeti z bolj-šim kosom kruha. Dr. Šusteršič je Šukljetu to predobro pečenko odvzel. V parlamentu ga je popolnoma izoliral in ga ni pustil v noben odsek. Šuklje ni mogel več vladi koristen biti in dr.

LISTEK.

Na samostanskem vrtu.

Gluba noč je težko ogrinjala zemljo, črna tema se je valila nad mestom, kjer je globok mir razpenjal tihe peroti. Noben zvok ni prihajal iz noči, in samostanska cerkev je spala spanje pravičnega. Tudi gospodje »patres in fratres«, ki so sicer po dnevu v težkih kutah, zatopljeni v pobožna premišljevanja, šlapali po samostanskem vrtu, so v svojih tihih celicah sanjali svete sanje, ako jih ni motil vrag s pregrešnimi podobami belih ženskih teles.

In samostanski vrt je pokojno dremal, ker ga ni motilo žebiranje molečih menihov. Tajen mir je plaval nad zelenimi gredicami, nad cvetočimi rožami, le včasih je zatrepetal iz vrha košate lipe lahen nemir; tam so spale ptice, in tupatam je katera dvignila zaspano glavico izpod pernatega kožuščka, se pozibala na veji, da je zašuštel listje, a takoj zopet stisnila kljunček pod gorko odejo. Iz okna mračne cerkve je prihajal rdeč žarek drhteče luči in se izgubljal med nizko travo pod zidom.

Samostan je molčal, kot bi bil zaklet. A čuj! Ali niso ravnokar zaškrpala vrata, ki vodijo iz svete celice, ali ne tava sključena postava s skrbnim korakom po dolgem mostovžu, se ne priklanja pred črnim križem v kotu, da šumi razkava kuta? Res, zdaj so se odprle duri, ki peljejo na vrt, in pater Hilarius je po prstih odstopical po peščeni stezi in korakal proti klopi, stoječi pod lipo. Položil je svoje telo na klop in se oddahnil. Roke je sklenil, se naslonil, da bi si odpočil od naporne, nočne hoje. In pater se ni ganil nekaj minut, le sopol je težko, in pobožno je vzdihnil včasih.

Pater Hilarius, gvardijan svetega samostana! Vsakdo te pozna in spoštuje tvojo oblastno postavo, a tvojih križev in nadlog ne pozna človeško srce, in oko posvetnega človeka je pač često se že pohujšavalo nad tvojim tolstim licem, a kdo naj bi videl in vedel za bolečine, ki more ubogega patra. Strašna putika mu je mrcvarila nogi in ga trapila, da ni mogel najti miru v pozni noči, ko so drugi očetje že davno spali na bornih posteljah. Putika, križ božji!

In kaj dela sedaj pater Hilarius? Težko, desno nogo si je položil na

levo stegno, si sezul sandale, si odvezal, si slekel nogavice, in s težko, levo nogo si je dovolil pobožni pater isto opravilo. In potem je vstal, si privihal težko kuto ter zagazil v rošno, mokro travo. Neugodno občutje je obšlo patra prvi trenutek, kot bi mu zagomazeli ledeni črvi po trdi koži. A pater je z junaško in občudovanja vredno vztrajnostjo cepetal in gazil po mrzli travi, letal od enega zidu skritega samostanskega vrta do drugega, pa zopet tja in zopet nazaj. Težko je sopihal iz starih pljuč, in debele noge so se nerodno pregibale med visoko travo, ko jo je brisal pater po hladnem vrtu, da po naukih veleučeni in velepametnih izžene vraga, ki se je naselil v njegovih nogah.

Pater je opravil to potrebno in mučno delo ter se vrnil na klop, da si nabere novih moči za nevarno pot v samostan. Strašno je sopol, vlekel na neokorni nogi sandale in pobožno vzdihoval. — Tako! To bi bilo srečno opravljeno! Naslonil se je na klopi in malo potolažen začel tipati debeli nogi; potem je začel dehal in začel premišljati.

O, to niso bile male skrbi, ki so mučile ubogega gvardijana! Skrbeti mu je bilo za dušni in telesni blagor

vseh samostanskih očetov in bratov, in te skrbi niso bile male! Dušni blagor mu ni prizadeval posebnih preglavic. Pobožni očetje in bratje, ki so že zdavnaj zapustili pregrešni svet in se umaknili med tibe samostanske zidove, so že pozabili razkošne slasti, ki jih nudi svet polna prgišča svojim sinovom. Nedolžnega veselja, ki ga sme biti deležen vsakdo, kdor more, pa ni zaklepal nikdar svojim podložnim. V refektoriju je dal nedavno podpreti dolgo mizo, ker so se ji že kaj nevarno šibile noge, kadar so opoldne kotli pečenih jedil se smejali pred lačnimi menihi. Tudi v kleti so bili velikanski sodi dobrega vina vedno na razpolago pobožnim božjim služabnikom, in, ako bi bila pipa zmajir odprta, gvardijan ne bi jokal zato. — A največ preglavice mu je delal mladi, črnolasi klerik Florus, ki je prišel nedavno pod njegovo oblast. Opazil je že parkrat v cerkvi, ko mu je stregel posvetni klerik pred sv. oltarjem, njegove pohlepne poglede, kako so švigali po cerkvi, in baš po oni strani, kjer so žarela rdeča dekliška lica pod pisanimi, svilnatimi robci in sijali beli obrazki lepih dam pod gizdavimi klobučki.

In v refektoriju — ali ni klerik

Florus največji prijatelj sladke kapljice? Ali ga ne popije še celo več kot marsikateri starih, častivrednih očetov? Kadar nastavi trebušnato majolico na usta, ali je ne odstavi šele potlej, kadar je posrebal še zadnjo kapljico? Ta nesrečni Florus! In pobožni gvardijan je nevoljno in žalostno zmajal z glavo. Sklonil je glavo na prsi in začutil, da mu lega spanec na oči. Odprl je širje oči in v mislih bil zopet pri svojih visokih odgovornostih. Božji pastir — to je res odgovornostna služba! Na sodnji dan ga bo vprašal sodnik: Hilarius, kje je tvoja čreda? Kje je klerik Florus? In kaj naj bi odgovoril, ako se zgubi ta nesrečni človek! Hm, hm!

Ob zgodnjem jutru se je pater Hilarius odpravil iz svoje celice in stopal proti zakristiji. Bilo je blede jutro brez svetlobe, in pater je romal počasi in pobožno po hodniku. A kaj je to, križana nebesa? Malo da ni pater Hilarius samega začudenja skočil iz kute. Kdo mu gre nasproti? Klerik Florus, in mlado dekle drži v objemu. Križana nebesa, kakšen greh! Pater se začne križati, kot bi videl hudobo. A klerik Florus dvigne glavo, objame še tesneje lepo devojko in stopi k njemu: »Sveti oče, poročite me z izvoljenko mojega

Šusteršič je zadel s tem Šukljeja v srce, kajti Šuklje si je takrat domišljeval, da brez njega zastane ves vladni aparat. Šuklje je vsled tega zbolel na živcih. Zdravniki so mu zaukazali strog mir in ga poslali v samotni kraj gorinje Savinske doline. Šuklje je bil tedaj milovanja vreden človek. Dr. Šusteršič se je veselil, kajti tekmeec in mogoče v lastni stranki je bil odpravljen.

Šuklje je počasi okrevljal in toliko, da je kot šef oskrbnistva šolskih knjig še v Pragi posloplje tehnike zidal ali popravljal. Nad to zgradbo so se Nemci zgrazali. Šuklje je dobil modro polo kot pravi dvorni svetnik.

Šuklje je slutil že prej, da mu preti penzija, da se mu ne bo pri vladi dalo mesto v kakem drugem resortu. In skrbel je za svojo prihodnost. Par mesecev pred penzioniranjem je imel v Novem mestu shod volilcev. Na tem shodu je trgal dr. Šusteršiča in v „Slov. Narodu“ nadaljeval polemiko z njim. Dr. Šusteršič mu je odgovarjal na shodih v Ribnici in v Kamniku ter v „Slovenec“. Smrdelo je tedaj na vse kraje. Pri teh nastopih je Šuklje razkril, da se je odpovedal liberalnim načelom ter se podal v naročje svete katoliške cerkve. Ta izjava pa ni pomirila naših klerikalcev. „Slovenec“ je Šukljeja vzlic ti izjavi trgal, kar se je dalo.

Čez nekaj časa, — brzkone je Missia dal drugo parolo in se je Šuklje menda za kulisami tudi podvrgel — pa je začel „Slovenec“ prijaznejše pisati. Pisal je tedaj: „Obžalujemo le, da ga je (Šukljeja) vsled tega prevladala nevolja tako, da je postal oseben ter žalil moža, (Šusteršiča) ki se je ustavil njegovim zmotam. Toda človek je človek in uverjeni smo, da je ona zadeva mej njima že davno poravnana.“ Starejši možje so tedaj sodili, da je bilo vse nastopanje Šukljejevo in Šusteršičevo le komedijanstvo, ki je imelo prikriti prehajanje Šukljeja v klerikalno stranko, da pa sta se moža že prej poljubila. Šusteršič je namreč na shodu v Ribnici, kjer je odgovarjal Šukljeju, izblebetal, da mu je Šuklje na Dunaju rekel, naj napravi enkrat v Novem mestu teater, da se pred volilci mej sabo prav krščansko opljujeta, za kulisami pa poljubita. V „Slovenec“ je bilo to brati. Ne vemo, kateri izmed teh dveh je plemenitejša narava, ali to stoji, da je Šuklje dr. Šusteršiču odpustil tisto ravnanje proti njemu v parlamentu, ki mu je udarilo na živce. Ljubezniva brata sta vse-kakor. Tepeta in pljujeta se, pa se drugače prav rada imata.

Šuklje je potem tako nastopal, mudil se je nekaj časa na Dolenjskem, da si v obeh slovenskih strankah pridobi prijateljev. Če je bilo pred volitvami, je bil mož vedno jako ponižen. Ko je imel mandat, mu ni bil deseti človek vreden, da ga le pogleda. Parveni, ki po ekselenci škili, aristokrat, kojemu bije pod noge navadna izgoja.

Penzijon je pretil! Volitve za drž. zbor so bile razpisane. Šuklje je po-

trkal v Belokrajini, in v Novem mestu. Vrata se mu niso odprla. Najboljši njegovi prejšnji prijatelji so mu željo po mandatu zagrenili, uvedli so proti njemu čeden maneuver in ga kot kandidata podrl. Šukljeju sicer za ta mandat ni bilo toliko, vedel je, da penzioniranja ne ustavi, ali v spominu se je hotel obdržati za deželnozborske volitve, ki so se tudi bližale. Morebiti bi mu tudi državnozborski mandat kaj hasnil. Ali je mislil na mesto deželnega glavarja. Lepa plača in lepe dijete! Kaj se da iz dijet pripraviti, je na Dunaju videl.

Penzijon je prišel. Šuklje se je preselil v grad očakov njegove soproge v Kandiji pri Novem mestu, katerega so mu dobri češki delavci najelegantneje popravili. Prej je bil grad močno razdrt in popravljanje je dosti veljalo. Zdaj je začel delati za deželnozborski mandat. Šlo mu je za to, da ga dobi v skupini dolenjskih mest. S tem mandatom bi bil razbil sedanjo večino v kranjskem dež. zboru. Prej bi se dal seveda imenovati glavarjem, če bi bilo to šlo proti volji liberalcev in veleposestnikov samo s pomočjo ministra Rezeka. Morda. Liberalcem bi bil na tistem rekel, da je njihov, s klerikalci pa je bil že prej zvezan po notarskem aktu. Duhovniki so silili Šusteršiča, ki je ponudil kandidaturu v novomeškem okraju g. Zurec iz Kandije, da naj jo ponudi Šukljeju. Te candidature Šuklje ni hotel sprejeti. Mislil je, da dobi mandat drugje, a ostal je brez mandata. Detela, katerega je Šuklje razglaševal kot aboga bitje, bo prvi v novem dež. dvorcu vladal in ne dvorni svetnik Šuklje.

Zdaj je bila merica njegove jeze polna. Maščevati se je hotel. V svoji hudi jezi ni vedel, koga bi prvega popadel. Ker ni bilo pravega povoda, je na tistem kuhali sirup proti Novomeščanom. Občino Šmihel-Stopiče je izigral proti novomeški občini ter skušal te bližnje sosedo spraviti v prepir in sovraštvo. Potem je vlada zahtevala, naj Novomeščani preskrbe prostor za zidanje novega gimnazijskega poslopja. Pri tej priliki je Šuklje pozabil na svojo jezo in svojo njivo ponudil za stavbišče. Tu mu je stopil nasproti dr. S. v Novem mestu, in pokazal na škodo, ki bi se zgodila mestu, ako bi Šukljeja ponudba obveljala. Šukljeju se je žolč napolnil. Kakor besni Roland je divjal po „Slovenec“ in trgal zdaj tega, zdaj onega prejšnjih njegovih prijateljev. Razumljivo je, da se je raz-nosil nad dr. S. Ta mu je v času njegovega laviranja in približevanja klerikalni stranki napravil res dosti jeze, bridkosti in tudi gmotne škode. Dež. glavar — dijete! Vsa Šukljejeva korak od mandatar je dr. S. brezuspel. Z isto strastjo, kakor ga je pred leti pomagal dvigati in spraviti do boljšega kruha, z isto ga je zdaj uničeval. dr. S. je predobro poznal Šukljejevo „duhovitost“ in vso njegovo naravo. Bila sta prej jako intimna prijatelja, dokler ni dr. S. prišel Šukljeju na sled, da hoče med klerikalce. Pri prejšnjih vo-

litvah je imel dr. S. agitacijo v svojih rokah. Poznal je dobro ves teren. Šuklje je bil pijan dvorskoga vina, napihnjen dvorskoga zraka in je mislil, da ga sam Bog ne more vreči, če kandidira. Najprej dvorni svetnik Šuklje, potem dolgo nič in potem še le Bog.

Šuklje je v tem boju večkrat sedel dr. S. na postavljene mu limance in prišel pozneje do spoznanja, da mu je obsedel. Seveda je moral Šuklje grozno jezen biti na dr. S. In dr. S. je neodvisen, svoboden človek. Dozdaj si ni iskal koristi iz svojega javnega dela. Šuklje pa je bil renegat, je hotel biti koristolovec in to na veliko škodo Novomeščanov in bil gnusen pobožnjak, ki je ostentativno javno poklekaval in molil, ki je nekaj robec pred nos deval, ako se je o katolicizmu govorilo.

Šlo je in Šuklje se je premagan togotil v veliko veselje njegovih nasprotnikov. Ker je Šuklje videl, da dr. S. ni uničil, vkopal je načrte v oškodovanje Novomeščanov. To je najgrša stran v življenju tega ubogega človeka. „Grajška njiva!“ Če se mu posreči gimnazijo na njo dobiti, je dejal sorodnici, „dann bin ich heraus aus meinen Schulden.“ V dolžnem pismu zavil se je rodil in tudi 12.000 gld. dohodkov mu ni dosti zaleglo. Ne bi mu tega očitali, ali v označenju motivov Šukljejevega nastopanja v slednjih časih je potrebno, da se to pove.

Z gimnazijo se je Šuklje močno blamiral. Na njegovi njivi ne bo nikdar stala. Torej naprej. V bližnji Kandiji pri Novem mestu so bili pred več časom semnji. Te semnje je nameraval Šuklje oživiti in sicer tiste dni, kakor so v Novem mestu tudi tedenski semnji. Pripravil je odbor občine Št. Mišel-Stopiče, da je drago plačal zemljo za bodoče sejmišče. Pripravili so vse za semnje. Ali vlada je dovolila semnje le za prešiče, ki so čez leto stari in teh pride jako malo na novomeški semenj. Torej nič s temi semnji.

Kandijanci in kmetje se že jeze nad dvornim svetnikom v gradu „na Kamnu.“ Šuklje živi v domišljiji, da pleše vlada v Ljubljani in vlada na Dunaju po njegovi piščalki. Saj tudi ne more uvideti, da je penzioniran človek, penzioniran tudi v ljubezni ljudstva.

Novomeščani in Kandijanci bi se radi v eno občino združili. To bi bilo za oba dela koristno. Šuklje pa ne more spati zaradi tega teženja ter hujska Kandijance proti Novomeščanom. Enkrat je Novomeščanom obljubil ves blagoslov nebes, jih povzdigoval v deveta nebesa, zdaj se pa hoče norčevati iz njih. „Srednjeveško mesto, ki nima nobene bodočnosti.“ Le Kandija in njegov grad jo imata. Revez postaja otročji. Še to malo veljave in vpliva je Šuklje zgubil, kar ga je imel vsaj pri klerikalnih meščanih in pri osebnih prijateljih. Osamljen je. Tega pa ta mož ne prenaša. Zopet je zbolel, takrat v želodec. Te tedne so mu dunajski operaterji želodec popravljali, ali kakor gre govorica, mu niso mogli iz želodca

spraviti tistih ljudi, ki tako težko v njem leže.

Nikogar nima, ki bi rad z njim občeal. V Toplice hodi goste nadlegovat. G. baronica Heinova se je vedno ustrašila, če ga je zagledala. Veleposestniki so zapeti do vratu, če pridejo z njim v dotiko. Zdaj je res pravi revež. Preziran je hujše, kakor v začetku svoje politične kariere, brez prijateljev je, da brez znancev, ki bi mu le količkaj zaupali. Visoko je letal, zdaj leži pred farovski vrtni na kolenih. Tam pa ni dosti nagnenja, sprejeti ga mej javne funkcionarje. Boje se, da bi morali drago plačati njegovo pomoč. Prepričani so, da izvira njegova spreobrnitev le iz egoizma in takih mož imajo že dosti. Dr. Šusteršič, Povše, Detela ga nečejo v stranko. Z veseljem bi mi pozdravili vest, da mu dajo klerikalci mandat. Dinamit ni nič proti temu, kakor bi Šuklje razdiral vrste naših klerikalcev. Za persiflažo farjev ima obširen besednjak. Vadal se je v tej persiflaži vse prejšnje življenje.

Ali Šuklje vpije danes naravnost po kruhu iz rok klerikalcev. Liberalci mu ne morejo ničesar dati. Neki novomeški trgovec, ki je nedavno umrl, je narezal v „Slovenec“ vprašanja železnice, ki se imajo graditi na Dolenjskem. Hribar ima pri železnicah kaj govoriti. Šuklje pa ničesar. Tarantala je Šukljeja pičila, ko je izvedel, da se tudi Hribar zanima za dol. železnice. Zdaj piše v „Slovenec“ zopet članke in trga ljudi, ki so klerikalcem in njemu na poti.

S Hribarjem je začel. Zopet je zelen jeze. Mrtev biti — politično celo mrtev, je res hudo ali kaj to, ko pa ni nič večjega več zaslužiti! Razumljivo je, zakaj tako naprej rine in zakaj tako vpije!

Neki novomeški duhovnik je Šukljeju rekel, da bo gotovo v kratkem dež. glavar. Vencajz je mandate odložil. Pfeifer je docela onemogel. V ubogem Šukljeju zdaj hudo vre. Ko bi mogel vsaj Vencajzev ali Pfeiferjev naslednik postati! — Zdaj ne bo več kandidature odklonil, če mu jo dr. Šusteršič ponudi. Da si jo zasluži, grize okoli sebe. Ali ste popolnoma oglušili klerikalci? V vašem lastnem glasilu vas prosí. Tako krvavo, poniževalno si še ni kak človek služil malo zaupanja v kaki stranki, kakor ta ubogi mož. Dajte mu klerikalci mandat, drugače mora zopet v Savinsko dolino in vas se bo preganjalo po 335 k. z. Vse vam bo storil, tudi predragega dr. Šusteršiča vam spravi na stran, on sam pa cenejše njegove posle opravljal, ker ima precejšen penzije, je po ceni. Vse bode podpisal, kakor nekaj Viljem Pfeifer. Ali nekaj evenka mora biti, drugače vas bo prej obgrizel, predno postane gorak v vašem gnezdu.

Povemo vam še to. Nekdaj je Šuklje katoliške farje neusmiljeno črtil. Zdaj je jako ponižen nasproti njim. Od daleč že pozdravlja najmlajšega kaplana, pred višjimi pa tudi kolena pripogne,

kakor Povše — Janez Hruška. Na železnici se vozeč, je oni dan Šuklje tako delal, ko je vstopil v voz opat Cistercijanov iz Zaticje. Predstavil se mu je, tudi ko ni bilo sile. Prav tako, kakor Janez Hruška. Pa k opatovi inštalaciji na dan sv. Petra in Pavla ga vendar niso vabili. Hofrat, bodoči dež. glavar, edini klerikalni grajšček na Dolenjskem — kaka štafaža bi to bila!

Škofova zavarovalnica.

Prišlo je že tako daleč, da jemljemo bilance različnih, h katoliški gospodarski organizaciji spadajočih društev in zavodov samo še z bojaznijo v roke. Navadno naznanjajo te bilance, da so se dotični zavodi zopet za korak približali svojemu koncu, da se zopet kje pripravljata katastrofa, ki provzroči veliko izgubo in spravi nekaj nedolžnih ljudi v nesrečo.

Pred kratkim je »Slovenec« priobčil bilanco škofove zavarovalnice in strah, ki nas je obšel, ko smo jo zagledali, je bil — žal — popolnoma utemeljen. Tudi ta zavod se rapidno približuje dnevu, ko nastane polom. To je posneti iz računa izgube in dobička. Evo dokaza:

Škofova zavarovalnica izkazuje za l. 1902 prebitka 447 K 81 vin. izkazuje pa med prejemki pod točko VI. c) »drugi dohodki« svoto 7104 K 64 vin. Ker so vsi dohodki specijalizirani je obično da ta »drugi dohodek« v znesku 7104 K 64 vin. ni nič drugega kakor dolg, kiga je škofova zavarovalnica najela, da z njim maskira svoj obupni položaj in svoj primankljaj. Kobi tega dolga ne bilo, bi morala škofova zavarovalnica izkazati primankljaja 6656 kron 83 vin.

To je hud tobak! Da gospodje okrog škofove zavarovalnice ne bodo preveč tajili omenjeni dolg, povemo že danes, da so ta dolg najeli pri »Ljudski posojilnici«, katere, kakor se iz tega razvidi, tudi bridke skušnje pri »Vinogradniškem društvu« niso izpametovale.

Že s tem, da je škofova zavarovalnica izkazala dobička 447 kron 81 vin., v tem, ko ima dolga 7104 K 64 vin. in je torej pasivna, je javnost osleparila, kajti ta maneuver ima namen, obuditi napačno mnenje o stanju te zavarovalnice in pridobiti, oziroma ohraniti zaupanje, ki ga zavod ne zasluži.

Objavljeni račun izgube in dobička pa tudi sploh kaže, kako slabe so razmere škofove zavarovalnice.

V požarnem oddelku izkazuje škofova zavarovalnica, da je imela dohodkov 41822 K 88 vin., za škode pa je plačala 27214 K 88 vin., torej 6507%. To niso mačkine solze!

Upravnih stroškov je bilo 12519 K 75 vin., torej 3922% vpla-

Dalje v prilogi.

srca, s to le krasno gospodično! Moja celica je prostorna za dva, v refektoriju že stoji še en prazen stol — sveti oče —

»Moj sin, zmotil te je hudi dub, ki hodi okrog kot rjoveč lev —«

»Sama nebesa so mi poslala to devico.« Klerik Florus je ponujal medeno posodico z blagoslovljeno vodo gvardijanu.

»Apaga te, satanas!« Pater Hilarius je postajal besen, a drzni klerik je dvignil posodico in mu izlil blagoslovljeno vodo za vrat —

Gvardijan se je stresel od mraza in odprl oči. Sedel je še na klopici pod samostansko lipo, bila je noč in iz oblakov je lil dež.

»To so bile same sanje, hvaljena nebesa! Ti nesrečni Florus!« In gardijan je brzo odjadril proti samostanu; to je bilo za njegove bolne noge gotovo najboljšo zdravilo. — Odalej pa ni več hodil na vrt v črni noči, temuš se je rajši zdravil pri kosilu v refektoriju s sladkim vinom na nemalo žalost klerika Florusa, ki je sedel na zadnjem koncu mize.

Sip-Sap.

Životopis Jana Husa do Kostniškega koncila.

P. Pestotnik.

Hus je bil rojen l. 1369. v Husinec, v današnjem okraju piseckem. O njegovi mladosti je malo znano. Svoje študije je dovršil na praški univerzi, kjer je živel v prav skromnih razmerah; sam pravi, da je bil lačni šolarček.

L. 1396. postal je mojster svobodnih umetnosti, predaval je tudi v odboru teologičnih ved in radi njegovih zmožnosti so ga kmalu prištevili med prve profesorske moči. L. 1401. je bil voljen za dekana na fakult. svob. umetnosti, l. 1402. je postal ravnatelj in pridigar v Betlemski kapeli. V teh letih je bil namreč posvečen v mašnika. Istega leta bil je tudi izvoljen za rektorja praške univerze — in tudi kot duhovnik je z vso vsmo nadaljeval svoja predavanja in bil v živih stikih z vsemi pojavi tedanjega življenja na praški univerzi.

Doba njegovega življenja je čas mogočne reakcije proti tedanji cerkvi in proti brezbožnemu življenju posebno v cerkvenih krogih. Hus je videl, kaj se godi — sam čist in resnično pobožen,

mož čednostnega življenja, strogih navednih nazorov — nastopil je z vso silo svojih duševnih zmožnosti, učenosti in zgornosti s svojimi privrženci proti omenjeni gnjilobi, in to je glavni delokrog njegovega življenja. — Nastopil je brezobzirno proti napakam, z ostrimi besedami je napadal v letih 1405 in 1407 na sinodah naddijeceze praške grdo necerkveno, še manj katoliško, življenje.

Viri nelepega življenja hierarhije v tedanji dobi so — bili starši — toda dosegli so v dobi Husovi in predhusovi vrhunec: naj naštejemo tu le nekatere in to čisto na kratko.

Takrat sta vladala dva papeža katoliško enopastirsko cerkev; eden v Rimu, drugi v Avignonu. Vsak je imel toliko potreb, kakor njih predniki, ki so vladali celo cerkev in uživali dohodke cele cerkve; dohodkov seveda zdaj ni bilo toliko, ker nekateri so priznavali prvega papeža, nekateri drugega. Iskala sta torej rimski in avignonski papež novih virov za svoje dohodke v raznih deželah kristijanskih.

Kdor je hotel postati škof ali nadškof, ali dobiti cerkveni beneficij, moral je za to dobro plačati. V tem se je posebno odlikoval papež Bonifacij IX.

Ker je odločeval le denar in ne zmožnost in čednost, posledice — to je razumevno — niso izostale.

Drugo veliko zlo je bilo preveliko število duhovnih ustanov — število duhovščine se je grozno pomnožilo — za Husa imela je duhovščina na Češkem 1/3 vse zemlje v posesti in pri metro-politni cerkvi v Pragi je bilo okoli 300 duhovnikov. Posledica prevelikega premoženja je bila prostopasno, razkošno in pohujšljivo življenje.

Za časa javnega delovanja Husovega prišel je na nadškofovi stolec v Pragi Zbyněk Zajec, dober človek, še boljši vojak, toda neveden duhovnik, ki se je baje še-le kot nadškof začel učiti abecede. Hus, priljubljen na dvoru Václava IV., spovednik kraljice Zofije, je bil tudi od nadškofa odlikovan in več let so med njima vladale najboljše razmere.

Hus se je od l. 1400 dalje največ bavil s specialno teologijo, glede katere so bile med tedanjimi teologi znatne, pogosto principijalne difference o verskih resnicah, ker dogmatika, namreč kolikor se more o fiksni dogmatiki govoriti, eksistira šele po tridentinskem koncilu l. 1563.

Po končanih študijah vidimo v

Husu koj spremembo v naziranju in pojmovanju prave pobožnosti in kristjanskih dolžnosti, in ta notranji proces ga vede v opozicijo proti cerkvi. Gotovo je v tem močno nanj vplival Wiklif, profesor oksfordski, vendar se ne sodi Husa prav, če se misli, da je bil njegov duševni preobrat hipni, nepričakovani, ki je nastopil, kakor hitro se je Hus seznanil s spisi teologa Wiklifa. To je napačno. Hus se je razvijal počasi v svojih nazorih, kateri so bili koj začetkomu dosti opozicijski tedanji cerkvi — še predno je spoznal Wiklifove nauke, in k temu ga je budila nedvomno splošna propalost duhovščine, nevzorno življenje, ki si je stavilo za svoj poslednji cilj in najvišji namen, brezskrbno udobnost in cvetoče razkošje. Wiklif ga je v mislih le utrdil, dal njegovim mislim program, njegovim nazorom karakter tiste neizprosne bojevitosti in vztrajnosti, s katero je razširjal in branil svoje nauke, za katere mu je pripravilo tla že splošno razpoloženje naprednih prepovednih misli navdahnjenega naroda in pa njegovi predniki: Waldhauser, Milič in Matija z Janova.

Doba sama je silila človeka k premišljevanju: Václav je bil slaboten

žane premije. To je ogromno mnogo, kajti pri drugih avstrijskih zavarovalnicah znašajo upravni stroški kvečjemu 27% premije, torej 1222% manj, a pri mnogih zavarovalnicah so upravni stroški še nižji ko 27% premije.

Kakor smo videli, je zavarovalnica plačala za škode 6507% dohodkov, za upravne stroške pa je pora bila 3522%, skupaj torej 10029%. Ti izdatki so torej znašali več kakor dohodki. V tem tiči dokaz, da je bila zavarovalnica pasivna in da je morala najeti večje posojilo, da je sploh mogla izhajati.

Vobče se mora reči, da je vspeh škofove zavarovalnice neznansko majhen, kajti če se uvažuje ves aparat, ki so ga na noge spravili, če se uvažuje, da ne delujejo samo na Kranjskem, nego tudi na Štajerskem, na Primorskem in na Koroškem, pa vzlio temu niso mogli v dveh letih doseči več dohodka kakor 41822 K 88 vin, potem se mora pač reči, da delajo branjevske kupčije.

Tudi pri pozavarovanju je škofova zavarovalnica kaj slabo delala. Odstopila je v pozavarovanje 13254 kron 10 vin. ali 3164% vse zavarovalnine, od pozavarovalnic pa je na škode dobila povrnjenih 3152 kron 27 vin. ali 1158% vseh škod. To kaže, da je škofova zavarovalnica svoja pozavarovanja jako neracionalno uredila, in da možje, ki ta zavod vodijo, in uradniki, ki pri njem poslujejo, niti pojma nimajo o tem, kako važno je pri zavarovalnicah proti požaru, da se rizika pravilno razdele, ako se hoče zavod obvarovati velikih škod in se pri slabi kvaliteti požarnih zavarovanj vzdržati. Oj tega, kako racionalno se vrši pozavarovanje in kake pogodbe se sklenejo z drugimi zavarovalnicami, so odvisne boljše ali slabše šanse zavarovalnega zavoda — pri škofovi zavarovalnici pa tega ne razumejo.

Kolikor smo mogli poizvedeti, dobe tiste avstrijske zavarovalnice, ki racionalno gospodarijo potem pozavarovanja 90% povrnjenih, med tem ko dobiva škofova zavarovalnica od pozavarovalnic samo 1158% povrnjenih. To je kolosalen razloček in značilna ilustracija gospodarstva pri škofovi zavarovalnici.

Da se povrnemo k stanju škofove zavarovalnice.

Za leto 1902. je izkazala dobička 447 K 81 vin, od predločnega leta pa je sebi k dobremu prenesla 2494 kron 62 vin. To svoto je praviloma prišteti dolgu, kar kaže naslednje: dolga je 7104 K 64 vin., prenosa iz 1901. leta pa 2494 K 62 vin., skupaj torej 9599 K 26 vin. Če se od tega odšteje izkazani čisti dobiček v znesku 447 K 81 vin., se vidi, da je škofova zavarovalnica pasivna za 9151 kron 45 vin.

kralj, upor je sledil uporu — v cerkvi splošen nered, čut za pravico in pravost je gineval, papež je preklinjal papeža, vsak je hotel biti prvi — cerkev je bila brez papeža in papež brez cerkve — povsodi se je klicalo po reformaciji.

Svetim težnjam, da poviša moralno stran cerkve in duhovščine, uvede istinito, pravo in čisto pobožnost, posveti Hus vse svoje moči in vse svoje delovanje.

L. 1408. se začne med nadškofom Zbyukom in Husom razpor iz politično-cerkvenih vzrokov, (papeško vprašanje) razun tega je Hus odločno branil Wiclifove nauke. Duhovščina ga je grčila pri nadškofu in črnila v Rimu, tako da je bilo l. 1410. v buli Alexandra V., ki je bil pod l. 1409. že tretji papež, oznanjeno prvič cerkveno izobčenje Husa, na kar je Hus apeliral na papeža, ki ima biti o tem boljše poučen. Spor se je nadaljeval in tekoma leta znatno poostri, Hus pa ni prenehal s cerkvenimi govori v Betlemski kapeli, ne oziraje se na papeževo bulo.

Že se je imel Hus osebno zagovarjati v Rimu, toda kralj in kraljica sta posredovala — stvar se je vlekla dalje do smrti Zbyukove 28. okt. 1411. Husove opozične misli bile so že preveč razširjene in ukoreninjene v ljudskih

Zanimivo je tudi, kar kažejo računi glede rezervnega zaklada. Ta znaša 11427 kron 52 vin., to je 2732% letne zavarovalnine. S tem je škofova zavarovalnica odločno grešila proti zavarovalnemu regulativu, ki ga je izdalo ces. kr. trgovinsko ministrstvo in ki določa, da mora rezervni sklad znašati najmanj 33% letne zavarovalnine. Škofova zavarovalnica je torej prišla že tako daleč, da niti predpisov asekurančnega regulativa ne more več izpolnjevati.

Pripomniti pa je, da bi bila bilanca še veliko slabša, če bi škofova zavarovalnica ne imela oddelka proti poškodbam cerkvenih zvonov. Ta oddelek je dal čistega dobička 3519 K 33 vin. Ko bi imela škofova zavarovalnica samo požarni oddelok, bi bila izguba še večja in bi znašala 12.670 kron 78 vin.

Ni se pa tolažiti, da bo zavarovanje zvonov pokrivalo nedostatke. Kar se je pri zavarovanju zvonov dalo doseči, to se je doseglo. Novih zavarovanj zvonov ne bo dosti dobili, ker ni zvonov in tudi na večje premije ni misliti, ker imajo na Slovenskem in ravno na Kranjskem že itak največje zvonove.

Škofova zavarovalnica je pa tu i upeljala nekaj novega, česar druge zavarovalnice nimajo, nekaj, kar ji daje nekaj oderuški značaj.

Pri vseh zavarovalnicah se pobirajo pristojbine za police. Tudi škofova zavarovalnica jih pobira in prejela je lani na teh pristojbinah 4565 K 77 vin. Poleg te pristojbine pa so morali zavarovalci plačati še posebno vsprejemnino, kakršne ne pobira nobena druga zavarovalnica. Na teh vsprejemninah je škofova zavarovalnica dobila lanske leto 5244 K 45 vin. Lahko se reče, da je kmeta zato svoto odrila, kajti vsprejemnina je skrajno krivična uredba. Ker je škofova zavarovalnica izplačala svojim agentom 5230 kron 25 vin, je očitno, da pobira vsprejemnino zato, da ž njo plača svoje agente. V tem ko plačujejo druge zavarovalnice svoje agente same, mora pri škofovi zavarovalnici zavarovane sam plačati agenta. Za dvomljivo čast, da je zavarovan pri škofovi zavarovalnici, mora revež plačati agenta!

Naše navedbe sestavljene po izkazih, ki jih je obelodanila škofova zavarovalnica sama, kažejo jasno, da se nahaja ta zavod v obupnem položaju, in sicer v takem, da se iz njega priobstoječih razmerah skoro ne more rešiti. Nam se smili le ubogi kmet, ki se je pri tem zavodu zavaroval, kajti kadar pride dan poloma, oziroma dan plačevanja izgube, tedaj bo njega najbolj bolelo.

masah — in on sam je bil prevrtačen pri svojem delu, da bi bile mogle bule in podrobna sredstva kaj pomagati.

Situacija postala je resna in prenapeta po prihodu V. Tienca, prodajalec odpustkov, ki je prišel v maju leta 1412. v Prago z dvema papeškima bulama, s katerima je papež naznanjal krščanskemu svetu križarsko vojsko proti kralju apulskemu. Za bogate denarne prispevke imelo je biti ljudstvo deležno odpustkov. Drugi mesec že nastopi Hus v javni disputaciji proti odpustkom in temu početju. Razburjeno ljudstvo je demonstriralo po ulicah in sežgalo papeški buli.

S tem je postalo nasilje od duhovščine na Vavla in Husa neznosno in poslednji je zapustil Prago še v juliju 1412 in je živel na južnem Češkem, na gradah plemenitašev, ki so simpatizovali z novim verskim gibanjem. Sedaj je Hus imel čas in priliko, posvetiti se premišljevanju, spisal je v tej dobi celo vrsto pism in traktatov, v katerih je svoje nazore in nauke sistematično razložil in določil. Iz l. 1413. je njegovo glavno delo „O cerkvi“ (de ecclesia), iz katerega so pozneje v Kostnici njegovi nevrtni nasprotniki črpali material za obdolžitve, brezvestno obsodbo in nasilno smrt.

Novi hrvaški ban.

Po kratkem medvladju ima danes Hrvaška zopet svojega bana. Danes je prisel cesarju v roke dr. grof Teodor Pejačevich (Pejačević) kot naslednik grofa Khuena Hedervaryja.

Hude čase je prestala Hrvaška pod skoraj 20letnem tiranstvom bana Hedervaryja. Ničesar niso izdali protesti ljudskih zastopnikov, ban je vladal naprej v celi svoji ošabnosti, trmoglavosti in krivici. S kruto roko je zatrl vse narodne ideale, poteptal zakone in historične pravice, časopisje ni smelo o vsem tem ničesar pisati, ljudski shodi so se prepovedovali in z orožjem razganjali. Ko je minilo zadnje upanje na rešitev, vzdignilo se je ljudstvo po celi deželi. Še je vedno mislil ban, da njegova kruta pest tudi ta obupni pojav pobije k tlom. Vsa oborožena sila, nele na Hrvaškem, temuči tudi iz Avstrije mu je bila pri tem na razpolago. Streljalo in sekalo se je res po zdvojenem narodu, a kakor legendarično so takorekoč iz vsake kaplje nedolžne krvi izrasli novi bojevnik za rod in pravice. In tedaj so uvideli na Dunaju in v Pešti, da bo treba vendar banu zastaviti krvavo delo. Vsled tega so ga — povišali na krmilo ogrske vlade.

Globoko se je oddahnil narod hrvaški. Pri ljubezni za Slovane so Hrvatje sicer v začetku vedeli, da ne pride kaj mnogo boljsega, da se tudi pri novem imenovanju ne bo oziralo na pravične zahteve, da mora Hrvaški načelovati le sin domovine po krvi in mišljenju, vendar se tolažijo, da se takemu krvočelniku, kot je bil Khuen, ne bo upalo napraviti prostora na banski stolici.

Novi ban grof Pejačevich je imel takorekoč že naravne pravice do banskega prestola, kajti tudi njegov oče je banoval več let na splošno zadovoljnost — Dunaja in Pešte. Vladni časopisi hrvaški ga pozdravljajo najlaskavejše, pripisujejo mu velike sposobnosti za tak posel, posebno ga baje diči odlični organizatorični talent, kar je posebno dokazal v svojem dosedanjem poslovanju kot veliki župan viroviški.

Dr. Teodor (Tošo) grof Pejačevich je bil rojen 24. septembra 1855 v Našicah. Po dokončani srednji šoli je študiral jus v Brnu in v Budimpešti ter bil promoviran doktorjem v Budimpešti. Potem je bil pomožni koncipist v Oseku in pri vladi v Zagrebu. Po letu 1880. je bil v dveh periodah deželni poslanec. Leta 1886. je bil imenovan velikim županom Virovitici. Leta 1898. je bil odlikovan s križem reda sv. Štefana. Leta 1901 je postal zopet poslanec ter je bil kot tak tudi delegat v ogrskem državnem zboru. Po smrti svojega očeta je prevzel fidekomisno graščino v Našicah ter veleposvestvo Zomba v tolnajskem komitatu na Ogrskem. Poročen je od leta 1881. z baroneso Vay. Pejačevich je nadalje ci kr. komornik in častni vitez malteškega reda.

Govori se, da je prevzel Pejačevich banstvo le pod sledečimi pogoji: 1. da se odpravi nagla sodba ter se pomilostijo vsi zaradi nemirov zaprti po Hrvaški; 2. da se točno pazi in respektira hrvaški jezik v zajednih uradih in na železnicah; 3. da se radikalno uredijo finančne razmere med Hrvaško in Ogrsko. Ali je vse to res in ali se bo tem zahtevam tudi ugodilo, še ne vemo.

Pravi vzrok avstrijske krize.

Pravi vzrok krize v Körberjevem kabinetu ni notranji politični položaj, niti nesporazumljenje med Čehi in vlado, niti skrb za nagodbo ali vojaško predlogo, temuči preziranje avstrijske vlade v eminentno dualistični zadevi. Predno se je poverila Khuenu Hedervaryju s s'ava ogrskega kabineta, sklican je bil ministrski svet, katerega so se vdeležili zajedni ministri in dr. Körber. Pri tej konferenci se je določil natančni vojaški program, vkljub temu pa je dobil Khuen Hedervary z najvišjega mesta preko glav odločujočih ministrov pooblastilo, kako naj sklene dogovor s Kossuthom. Körber in Goluchowski sta o vsem tem izvedela šele iz časopisov.

To izvanredno postopanje so morali skupni ministri z ministrskim svetom vred občutiti kot ponižanje. Ko bi se bilo šlo le za ogrske zadeve, bi se nad tem ne bil nihče spodtikal; toda brambni zakon zadene ravno tako tudi Avstrijo. Tudi naša državna polovica plačuje ravno tako krvni davek, tudi naši sinovi morajo ravno tako priseči zvestobo cesarju in kralju kakor ogrski. Zato pa ima Avstrija vso pravico, vsaj po svojih ministrih se zaslišati v tako važni zadevi. Kralj ogrski zamore v skupnih zadevah le tako odločevati, da sliši tudi kot avstrijski cesar svet odgovornih ministrov. Da je temu res tako, o tem najbolje pričča dejstvo, da je grof Welsersheimb prvi ponudil cesarju odstavko. Ministri so občutili, da so napram Ogrski nekaki podrejeni pomožni uradniki, in njihova čast in državna avtoriteta jim ne dopuščate, da bi po takem preziranju ostali v službah. — Le eden je, ki nima tega dvojnega občutka, namreč takozvani „državni kancelar“ avstro-ogrski, minister zunanjih zadev grof Goluchowski. Tudi on je bil pri ministrskem posvetovanju ter ima v prvi vrsti dolžnost, dejansko posegati v skupne zadeve. Toda Goluchowski molči, da ima le svoje dostojanstvo in dohodke ter vsakoletni dopust.

Politične vesti.

— Kriza v Avstriji. Vojaško spremstvo nagovarja cesarja, naj gre na odmor v Iši. Cesar pa v enomer odgovarja: »Dokler ne bom vsega uredil, ne odpotujem. Potreben sem odmora, toda kdaj odpotujem, ne morem povedati voščigled zmedenemu položaju.« Z veliko napetostjo se pričakuje izid današnje avdijence dr. Körberja pri cesarju, kajti pri tej avdijenci se bo najbrže odločila usoda kabineta. V ministrskih krogih prevladuje mnenje, da se bo le prošnji ministra Rezeka glede odstopa ugodilo, dr. Körber pa dobi od cesarja pismo, v katerem se mu bo izreklo zaupanje. Definitivna kriza napoči šele v jeseni, ako se ne bo doseglo sporazumljenja med Čehi in Nemci. Potem bo tudi odstop Körberjevega ministrstva neizogiben.

— Novi hrvaški ban. Ogrski uradni list je prinesel sledečo cesarjevo pismo: »Ljubi grof Pejačevich! Na predlog svojega ogrskega ministrskega predsednika Vas imenujem banom Hrvaške, Slavonije in Dalmacije.

— Položaj na Ogrskem. Nekateri ogrski listi so zavzeli proti Kossuthu in njegovim ožjim zaveznikom skrajno strogo stališče. »Magyar Szó« jim naravnost svetuje, naj se ustrelijo, ako se ne morejo izkupati iz zagate, v katero so zabredli. Dali so besedo, da izdajo domovino, in ako je nočejo izdati, ne preostaja jim drugega kot pištola. Tako je napravil leta 1861 tudi grof Teleky, ki je dal cesarju besedo, da se odtegne od politike, pa ni mogel besede držati. Boj v neodvisni stranki se nadaljuje. Posl. Barabas nabira podpise ter šteje njegova stranka že 35 mož. V odgovor na to je Kossuth pozval vse tiste, ki odobravajo njegovo politiko danes k seji v njegovo stanovanje. V državnem zboru se je včeraj nadaljevala debata o izjavi ministrskega predsednika. Jako ostro sta govorila poslanca neodvisne stranke Szabo in Csavolszky. Izrekla sta nezaupanje novi vladi ter da se bo neodvisna stranka nevstrašno nadalje bojevala za narodne pravice.

— Grof Khuen Hedervary — ogrski poslanec. Zaupniki li beralne stranke so enoglasno sklenili, ponuditi mandat barona Fejervaryja v Temesvaru ministrskemu predsedniku.

— Novi srbski državni svet. Kralj Peter je imenoval novi državni svet, ki je takole sestavljen: Predsednik sedanji poslanik v Carigradu in bivši ministrski predsednik general Sava Gruič, podpredsednik dosedanji preds. kasacijskega dvora Demeter Radović. Člani državnega sveta so: bivši ministrski predsedniki Peter Velimirović, Jurij Simić, dr. Mijo Vuić, Nikola

Pasić in bivši ministri Andra Nikolić, Svetozar Milosavljević, Svetozar Stanković, Jurij Pavlović in Milan Bogičević, nadalje kasacijski sodnik Dragutin Mijinković, general Ilija Djukjić, vseučilišni profesorji Grugur Milovanović, Aleks. Borisavljević in Jovan Zujević. Jurij Simić bo najbrže imenovan poslanikom na Dunaju.

— Iz Balkana. Turška vlada je naznanila ruskemu in avstro-ogrskemu poslanstvu, da je Bolgarija kriva raznih atentatov v Macedoniji, ker dovoljuje vstašem prestop čez mejo. Bolgarski eksarhat je poslal turški vladi noto, v kateri se resno pritožuje, da turške oblasti neusmiljeno postopajo z bolgarskimi duhovniki, ko iščejo v njih stanovanjih orožje.

— Boji v grški zbornici. Po seji dne 2. t. m. je prišlo pred izhodom do pretepov ter so pokali celo revolverji.

— Ruski car bolan. Zdravniki so svetovali carju, naj se loči za pol leta od državnih poslov ter odide v Livadijo. Carjevo potovanje v Rim se je vsled tega odložilo do aprila prihodnjega leta.

— Nemški cesar poddržavnozbornskih volitvah. Proti neki znani osebi se je izjavil cesar glede socialne demokracije, da je to pojav, katerega razvoj je treba počakati. Cesarju se ne zdi pravi čas, da bi v to gibanje posegel. In v tem oziru ima cesar le prav.

— Nemški poslanik v Združenih državah je postal dosedanji generalni konzul v Indiji, baron Speck pl. Sternburg.

Dnevne vesti.

V Ljubljani. 4. julija.

— Občinski svet ljubljanski ima prihodnji torek dne 7. julija t. l. ob šestih popoldne v mestni dvorani redno javno sejo.

— Nekaj novega o dvornem svetniku Šukljeju. Piše se nam: Po listih je krožila vest, da postane Šuklje naslednik Veneajzov, duhovniki pa pravijo, da postane naslednik Pfeiferjev, torej zastopnik Bele Krajine in sicer v državnem in deželnem zboru. Z ozirom na to utegne Belokranjec zanimati naslednja dogodbica: Bilo je na večer pred naglo smrtjo mojega prijatelja g. Oblaka, kojega čisti narodni značaj je bil žalibože v širših krogih premalo poznan. Govorila sva o dolenjskih železnicah. »Gosp. Šuklje,« je rekel Oblak »niti ne ve, kaj je govoril pred nekaj leti. On je snedel sedaj svojo besedo in bo kakor hitro odstopi g. Pfeifer recte »Pipar«, razvil svoj program in na debelo in široko razlagal, da lahko v enem letu dobe Belokranjčani — avtomobil-železnice!« Tako je tolmačiti besede g. dvornega svetnika: »Sine ira, sed non sine studio.« (Slovenec). G. dvorni svetnik, li nista imela z Oblakom nadaljni pogovor sledeče vsebine: Oblak: G. dvorni svetnik, zakaj pa niste kaj takega povedali pred nekaj leti, marveč trdili, da je vsaka normalna železnica izključena z opombo: Iz najzanesljivejšega vira vem, da sedanje in nobeno prihodnje ministrstvo ne bo dovolilo zidanja normalnotirne železnice in zveze z Karlovcem! — Kako pa hočete sedaj naenkrat dati Belokranjem železnico? Šuklje: »Naredila se bode, in za to ni potreba posebnih pomočkov »avtomobil-železnica« s tremi ali štirimi vagoni vozeča 4—5 krat na dan.« Oblak: »G. dvorni svetnik! Zakaj pred leti niste tega povedali?« Šuklje: »Tempora mutantur et nos mutamur in illis.« — Oblak: »No pa z Bogom, g. dvorni svetnik.« — Da pa g. dvorni svetnik ne bo popravljal te notice, pripravljen naj bode na kopico prič, ki so čule zgoraj omenjene besede iz ust gosp. Oblaka samega. Belokranjec na noge! G. dvorni svetnik, državnozbornski kandidat! In vozili boste se z njim z »avtomobilom! Se boste li dali »farbati?«

Xy,

— **Idrijska realka.** Mestni odbor v Idriji je imenoval na mestni realki za namestna učitelja francošine g. Delimira Glažarja nam. učitelja na realnem gimnaziju v Zemu. u. za zgodovino gosp. Matijo Pirca, absolviranega modroslovca na Dunaju, kateheta g. Alfonza Levičnika, nam. učitelja verouka na gimnaziji v Kranju, in za učitelja na pripravnem tečaju gosp. Engelberta Ganga, učitelja v Ljubljani.

— **Promocija.** Na vseučilišču na Dunaju je bil včeraj promoviran doktorjem filozofije g. Alfred Šerko, sin cerkniškega župana in veletržca g. Šerkota. Napravil je vse izpite z odliko. Čestitamo!

— **Z Dunaja se nam piše:** Koncem preteklega meseca sta na dunajski tehniški visoki šoli napravila praktični in teoretični inženerski izpit gg. absolvirana tehnika Matko Prelovšek in deželni stavbeni praktikant Viktor Skaberné.

— **Iz Starega trga pri Ložu** se nam piše: Kaj je vendar z našim novim župnikom? To vprašanje se vedno sedaj pri nas rešuje — a odgovora ne zamore nikdo dati! Da je resnica, da ni priljubljen kaplan Peter Hauptman ne pri tej in ne pri oni stranki več, pokazalo se je zopet pri sedanjih občinskih volitvah dne 2. julija, kajti njegov načrt je pomandran in popolnoma uničen! — Kaj ne, gospod Peter, kako Vam sama Vaša stranka — polenčka meče pod noge? Ah, kako to boli! Toda le pomirite se, lepi gospod Peterček, vsaj imate sedaj novo kuharico, koja Vas bode malo potolažila in tudi seveda gos-pica Zofka Vesel! Da, boli Vas po-sebno to, kakor ste se izrazili proti zopet izvoljenemu županu Ponudu, »čez 6 tednov bode pa zopet v Pudo-bu kmet'vali« — toda Vaša le ni veljala in ni Vaš zvesti ljubljens-ček, debeloglavi — »Jernej Poje — dober je« postal župan, kakor ste upali, ampak dobil je — samo par glasov. V resnici grozno velik polom! Torej upamo, da smo sedaj slavni c. kr. vladji doprinesli zopet en dokaz, da absolutno ne maramo kaplana Petra za našega župnika! Kajti intriganta, konzumarja, igralca, lovca itd. nočemo med seboj imeti, ker kot tak ne more službe svojega poklica vestno izvrševati in smo ga tudi siti v splošnem, da, siti do grla vsled njegovega počenja! In tak kaplan, kakor je Peter Hauptman, še uživa protekcijo našega prevzvišene-ga škofa? Ne, to ne gre in ne gre in ne sme biti! Pravijo tudi, da njegov precej zavoženi konzum zelo poka. Kdo bode kriv posledic, ako bodo mogli ubogi zaslepljeni kmetje primakljaj, plačevati? Nobeden drugi ne, kakor Vi sladko priljubljeni gosp. Peter!!! Da, tudi možje klerikalne stranke se izražajo, da ne bode miru, dokler h.... ne nese tega f.... proč. Upamo torej, da bode slavna c. kr. vlada imenovala župnikom kmalu moža, koji naj bi prinesel med naše ljudstvo toli zaželen mir in ljube-zen! Za danes naj to zadostuje. Pri pravljeno pa imamo še celo vrečo gradiva in tudi pikantnosti so vmes. Ali naj to vse spravimo v javnost? Farani.

— **Kmetijsko društvo v Črnem Vrhu nad Idrijo** je tudi prijadralo v tak položaj, da visi med življenjem in smrtjo. Dne 7. junija t. l. se je vršil občni zbor, kateri je bil slabo obiskan. Bilo je navzočih nad polovico odbornikov in kacihi 35 udov. Pri tretji točki (potrditev računskega sklepa) se je od nekaterih udov silno ugovarjalo, da računov se ne more potrditi, ker je previsoko cenjena zaloge blaga in drug inventar, poleg tega pa da ima društvo zelo veliko dolga. Vred-nost blaga je cenjena na 27552 K, ter-jatev, ki so pa le deloma izterljive, ima društvo 11188 K, dolga je 35174 K samo pri liferantih. Cistega dobička je izkazanega na papirju 131 K, za kur-javo pa so porabili 888 K. Ako ne bi bilo tiskano, da so kurili z ogljem in drvi, bi človek mislil, da so kurili z bankovci. Zadrugniki seveda niso bili zadovoljni s tem računom in so prosili

pojasnila glede teh točk. Načelnik je rekel, da že pozneje odgovori — a pozneje je — pozabil. Sploh so pa konsumski prvaki in zvesti njih pristasi z upitjem preprečili, kakor hitro se je hotelo kaj ugovarjati. Zviti pa so kon-sumarji, to se je pokazalo pri volitvi odbora. Tiste tri može, ki so se pro-tivili in ugovarjali potrditvi računov, izvolili so za odbornike, da bi jim s tem usta zamašili in jih napravili za svoje sokrvice. Načelnik je nazadnje izjavil, da je blago prav cenjeno in se je skliceval na prejšnjega poslovo-djo, češ, da je bil pri inventiranju. Ravno isti bivši poslovodja pa pravi, da onikrat se je vrednost cenila na 25.000 kron in ne kakor stoji sedaj v bilanci nad 27.000 kron. Tudi pravi, da odbornik, kateri je prisostvoval, je imel izključno namen vse blago le visoko ceniti, da bi spravil večjo vrednost skupaj. — Mož zatrjuje, da je vrednost gotovo nad 1/3 previsoko cenjena, ker da je dosti blaga, ki je le malo vredno, črnovski trgovci zatrjujejo pa, da je blago za polovico preveč cenjeno. Terjati ima zadruga nad 11.000 kron, a kakor rečeno je veliko tacihi, ki niso izterljive. Nekateri udje imajo nalo-ženo glavnicu pri zadrugi. Oni jem-ljejo vse leto le na dolg. Udom mora društvo glavnicu obrestovati, ti udje kot dolžniki pa zadrugi ne plačajo nič obresti. Da ima zadruga že s tem iz-gubo, tega konzumarji ne uvidijo. Ker imajo v prodajalni stroj za denar se-števati, se veliko govori, da se slepari s tem strojem, češ, stroj je uravnan na štetje kron, računa se pa na gol-dinarje in polovica zneska ostane pro-dajalcu. To se je tudi na občnem zboru povdarjalo. Žadružna hiša je tudi za 3000 K precenjena, čeprav so hišo za časa dražbe visoko plačali, in so je malen-kostno popravili, vendar kakor so v Čr-nem vrhu take hiše, je popolno dosti cenjena na 4000 kron. Na vprašanje, kje imajo naloženo glavnicu rezerv-nega fonda, je povedal načelnik, da to je vse v blagu, da ne kaže de-narja nalagati v hranilnico. Udje sami pripoznavajo in pravijo, da tudi njih zadruga mora propasti in to je resnica, kajti iz računov se spozna, da bi za-druga morala izkazati izgubo in še precej veliko, če bi napravila pošteno bilanco.

— **Za Prešerna.** Odločilni dan našega narodnega ponosa, naše narodne časti je pred duri. Torišče zanj je jako skrbno in praktično pripravljeno. Ogledali smo si ga včeraj v »Zvezdi«. Da bodo bližnja in daljna narodna kr-dela poznala slavnostni prostor in vedla za svoje oddelke, čujte torej! Uhodi bodo trije in pri teh kase za vstopnino. Na sredi »Zvezde« pri »Radecku« je im-pozanten oder za zbor, tamburaše, Sokole, godbe, alegorije itd.; nasproti temu pa markirano plesišče... Stopimo zdaj proti nuskemu samostanu. Tukaj je ličen bufet s pivovarnama ob desni in levi. Obrnimo se od tod v ravno črto z »Narodno tiskarno«. No, kaj se ti tu vse ponuja? Bajna razsvetljava, okusni šotori... V sredi je paviljon s penečim šampancem, na desni in levi strani mu vabljivo sloni bufet. Dalje ima za dobre sosedes dve vinarni in dve pivarni... Hodimo dalje ob »Slovenski Matici«, kjer nas ustavijo trije oddelki z dišečo kavo, punčem, slaščicami, smodkami in z drugim in drugim... Že srečujemo vesele množice, ki nas hvaleč animirajo v izbornu »vinsko klet« ob Ljudski posojilnici. Tam se toči vsevrstno vino v kozarcih s ku-poni. Kuponi se prodajajo istotam. Pri-jatelj, tukaj v kleti in povsod drugod se sam prepričaj, da so cene oziroaj se na plemeniti namen in velike stroške jako poštene. Zahvali se za to vzor-nemu narodnemu ženstvu... In na tem tako trudoljubno, mojstrsko ure-jenem kraju pričakujemo jutri ogromne, složne vdeležbe. Vsakemu in vsem naj bide slovensko srce edino, bratovski, saj se zberemo častno, hvaležno za našega Prešerna. Tako je človeku dobro delo videč pohajati »Razstavo ženskih ročnih del« vse sloje, vse stanove. Nihče ni popraščeval, kakor često, po osebah — nego le kaj je, kako je in zakaj je... V »Mestnem domu« je šlo za Ciril in Metoda in v »Zvezdi« se gre za našega Prešerna. Pri narodnem delu ne bodi mržnje, osebnih predsodkov in medse-bojnega ogibanja. Bojno kopje sučimo lena političnem torišču — ali to spodobno in viteško!

— **Za Prešernovo vese-lico v »Zvezdi«** nujno prosimo ljubljansko občinstvo, naj si gotovo že poprej preskrbi vstopnice, ker bode po ravnokar došlih vesteh de-ležba z dežele tako ogromna, da

utegne gnježa pri blagajnici ne le zavleči ves program, ampak postati celo nevarna. Zeledno opozarjamo, da je nositi vstopnice celi čas pri-pete na vidnem mestu.

— **Pri jutrišnji Prešernovi slavnosti v Zvezdi** bode pel »Slavec« dva zbora in sicer: A. Ned-ved: »Prešernu« in pl. Zajc: »Slava delu«.

— **Planinski Janez** pride na Prešernovo slavnost v Zvezdi in bo zopet nastopil s planinskimi pri-delki.

— **Delniški pivovarni Za-lec in Laški trg v Ljubljani.** Slavnemu občinstvu bode jutri dana prilika, prepričati se o izvrstni ka-kovosti domačega piva delniških pivovarn Zalec in Laški trg. Opo-zarjamo občinstvo, da je v »Zvezdi« nasproti nuskoli postavljen po-seben paviljon za to slovensko pivo in je vsakemu dana prilika, se iz lastne izkušnje prepričati o posebno okusnem pivu te ugledne narodne trdke. Slovenci bodimo zavedni in podpirajmo narodno to podjetje, in sicer tembolj, ker nam dokazuje, da je kos vsaki tuji konkurenci!

— **Razstava ženskih roč-nih del** prirejena v prid družbi sv. Cirila in Metoda in ljubljanskim reve-žem se izmed najodličnejših posetnikov do danes obiskati blagoizvolili: »Nj-cesarska visokost Josip Ferdinand v spremstvu gosp. podpolkovnika bar. Weber; Nj. eks. baron Hein s so-progo; gospa deželna glavarja pl. Detela; gg. generalna majorja pl. Manussi z gospo ter Angerholzer z rodbino; gg. dvorna svetnika dr. Račič z gospo ter Lubec; g. de-želne sodnije predsednik Levičnik z gospo; g. župan Ivan Hribar; g. deželni šolski nadzornik Hubad; g. nadstani zdravnik Svoboda in dru-žini imenitnih osebnosti veliko število. Naše narodne dame, ki so si naložile s to razstavo obilno butaro, se jako hvalijo, ker da prihajajo izobraženci in prosto ljudstvo, da vidi tu pridnost in zmožnost domače dlani — vzorce prav domačih slovenskih moti-vo ter se vzbuja k posnembi in česa uči. Prav posebno hvaležno pa ome-njajo čast. prirejevalke nadzorovalne dame iz više dekliske šole v Ljubljani, gos-pice Marije Wessnerjeve, ki je po svoji izvanredni marljivosti in požrtvovalnosti bistveno pripomogla tej razstavi do tako sijajnega uspeha. — Da posetniki Prešernove veselice, 5. t. m., obiščejo lahko razstavo, odprta bo tudi ta dan in isto tako še naslednji ponedeljek in torek: 6. ter 7. t. m. — Pohitite rojakinje in rojaki sem noter navduševati se za domorodno delo in se učiti.

— **Razstava ženskih roč-nih del** v »Mestnem domu« se zatvori v torek, dne 7. t. m. ob 6. uri zvečer. V ponedeljek, dne 6. t. m., bo razstava zopet otvorna do 8. ure zvečer.

— **Družbi svetega Cirila in Metoda** sta včeraj včeraj gg. brata Perdana 1000 kron s pri-pomnjo, da dobi družba sčasoma še večega prispevka od vžigalic, ki no-sijo njeno ime — če vi, Slovenci, hočete in izključno le iste rabite. — Družba pa ob tem obilnem daru iz-kraka tej domoljubni bratski dvojici svoje prirodno priznanje in svojo iskreno zahvalo.

— **Izlet v Cerklje ljublj-an-skega »Sokola«** bode v nedeljo, dne 12. t. m. Izletniki se peljejo z jutranjim vlakom do Homca, od tam pa korakajo v Cerklje. V Cerkljah bode gospa Vavkova preskrbela obed; popoldan bode javna telovadba. Zvečer se peljemo na vozovih do Kranja in od tu z vlakom v Ljub-ljano, kamor dospo ob 10. uri 43 min.

— **Gozdno veselico** priredi pevsko društvo »Slavec« v nedeljo dne 12. julija v gozdišču Čon-čkove restavracije pod Rožni kom. Pri veselici sodeluje vojaška godba. Ssporedom je skrbljivo poleg godbe in petja za razna druga raz-vedrila in zabave.

— **Slovensko trgovsko društvo »Merkur«** priredi v nedeljo, dne 2. avgusta celdnevni izlet čez Vintgar na Bled. Odbor upa, da se tega krasnega izleta ude-leže g. člani v obilem številu. Spo-red priobčimo pozneje.

— **Iz odbora društvene godbe** se nam poroča: V zadnji seji je odbor sklenil, da se prične takoj z nabiranjem nadaljnjih podpornih članov. V ta namen poveril se je posel društvenega sluga članu Fr. Kvasu, ki se bo predstavil p. n. občinstvu in pobiral mesečnino (članarino). Prijatelji godbe se torej tem potom uljudno prosijo, da jo po svojih močeh podpirati izvolijo. Odbor je trdno prepričan, da se v na-šem mestu s 500 ali 600 podp. člani lahko vzdrži stalna in dobra godba 20 do 24 mož, v potrebi pa s šolskim na-raščajem pomnoži lahko na 30—34 mož. Ravno sedaj se bliža doba — mrtve sezone, ko bo Ljubljana brez vo-jajske godbe, in se bo to pomanjkanje čutilo marsikje. Zdjaj je pa k sreči

društvom, gostilničarjem in kavarnar-jem na razpolago za nizko ceno vedno 12 do 18 mož, izvežbanih godev. — Sredi tega meseca pa se prične šola za nadarjene mladeniče ki imajo veselje — do godal ali pihal — do godbe, in sicer brezplačno.

— **Kolesarji pri letošnjih jesenskih vojaških vajah** rabi-bili se bodo, kakor vsako leto, tudi letos. Kdor je dobro izurjen kolesar in pride k vajam z lastnim, dobrim kolesom, dobi koncem vaj odškod-nino 10 K, oziroma če se mu kolo v službi pokvari, tudi več. Kdor želi opraviti orožno vajo kot kolesar, pri-javi naj se pismeno najkasneje do 28. julija t. l. naravnost pri kadru pešpolka št. 17. v Ljubljani.

— **Iz postojanskega okraja.** V zadnjem času je bilo priobčenih nar dopisov v »Slov. Nar.« in »Učit. Tov.« glede enega gosp. zastopnika učiteljstva v okr. šolskem svetu po-stojinskem, katerega gospoda osebno gotovo vsakdo visoko čisla. Ne bom prikrival, da glede zastopstva sogla-šam principijelno z dotičnim dopi-som, vendar pa mi je jako neljubo, da je prišla ta zadeva v časopise, zlasti še, ker čujem, da sumničijo nekateri mene kot provzročitelja. Prišljen sem torej izjaviti s častno besedo, da jaz nisem niti pisal, niti provzročil dotičnih dopisov, ter mi j) tudi popolnoma neznano, kdo je dopisnik. Nadejam se, da to zado-stuje.

— **Drag. Česnik.** Op. ured.: Potrjujemo, da gosp. Česnik ni v nobeni zvezi z dotičnim dopisom.

— **Idrijska in žirovska narodna društva** nameravajo prirediti dne 19. julija skupno vese-lico na Razpotju. V ta namen so se pretečeni praznik tamkaj sešli za-stopniki posameznih društev ter se domenili o vsem potrebnem glede veselice. Spored se je določil na-slednji: petje, godba, telovadba, slav-nosten govor in ples. Petje oskrbi delavsko bralno društvo v Idriji in pevsko društvo na Dobrave, godbo godbeni klub v Idriji, telovadbo idrijski »Sokole«. Za ples se napravi poseben plesni oder. Preskrbljeno je tedaj vse, kar zamore nuditi zbra-nemu narodu razvedrila in zabave. Poleg že imenovanih društev sode-lujejo še bralno društvo in gasilno društvo iz Dobrave. Omenjena društva so porok, da bo veselica, o kateri hočemo še poročati najbolje uspeša.

— **Kako skrbi rudniški erar v Idriji za ponesrečene delavce!** Pri delu v jami je po-nesrečil lansko jesen delavec Jakob Krapš ter je vsled svoje poškodbe glasom zdravniškega spričevala za vsako delo popolnoma nesposoben. Erar, ki ima pri rudniku nad milijon kron letnega dobička, je pripoznal ponesrečenca mesečne provizije 10 kron, reci deset kron, dasi je imeno-vani služil pri rudniku blizo dvajset let. S to malo provizijo naj preživlja sebe, svojo ženo in tri mladoletne otroke! Kako?!

— **Okrajna učiteljska kon-ferenca.** Dne 2. julija je bila v telovadnici I. mestne šole običajna letna okrajna učiteljska konferenca za ljub-ljanske slovenske ljudske šole pod predsedstvom c. kr. okrajnega šolskega nadzornika g. A. Maierja. Ko g. pred-sednik prisotne prajer prijazno pozdravi, imenjuje svojim namestnikom g. na-učitelja Fr. Gabrška. Zapisnikarjema sta bila z vzklikom izvoljena gospoda učitelja Pavel Gorjup in Viktor Jak-lič, overovateljema zapisnika pa gg. nadučitelj Dimnik in učitelj Režek. G. predsednik omeni, da se s svojim poročilom pri tej priliki ne bo spuščal na nedostatke, katere je opazil pri nad-zorovanju, ker je to storil že vsakemu učitelju posebej in za vsako posamezno šolo pa pri inšpekcijski konferenci. Namesto tega nam je pa pokazal g. nadzornik z vzgledi na šolski tabli, kako je učiteljstvu postopati pri raču-nanju z navadnimi ulomki in z des-tinskimi števili. Zbrano učiteljstvo je pazno sledilo nadzornikovemu preda-vanju, ker je bilo isto za vsakega res zelo poučno in zanimivo in je bilo učiteljstvu in pa stvari sami mnogo bolj ustrezno, kakor pa z naštevanjem raznih nedostatkov pri pouku. Temu je sledilo šest poročil o podrobnih učnih načrtih za nazorni nauk, za domoznastvo, zemljepisje in zgodovino ter za prirodopis in prirodoslovje. Vsa poročila so bila brez debate odobrena in sprejeta. G. J. Levec je razpravljajl o lepispisu na osemrazrednih ljudskih šolah in g. Simon pa o popravnihi znamenjih. Po kratki debati sta bili tudi ti dve poročili enoglasno vsprejeti. To dokazuje, da so bila vsa poročila temeljito preštudirana in pripravljena, kar se je zgodilo med letom pri vidi-teljskih konferencah in pa pri konfe-rencah razrednih učiteljev. Na ta način je delovalo pri sestavi podrobnih učnih načrtov, za katere so se izdelale tudi dotične učne slike, večinoma vse ljub-ljansko učiteljstvo. Bilo je mnogo dela

in mnogo truda, a konečni uspeh tega delovanja je tako lep in velik, da smejo biti vsi, ki so sodelovali pri sestavi podrobnih učnih načrtov in učnih slik, ponosni na to delo. Le po tem potu pogumno naprej v prosepah kranjskega ljudskega šolstva, ne oziraje se na tiste, ki nasprotujejo temu delovanju, zakaj prav gotova resnica je, da bo zmaga na strani delavnih šolnikov, ne pa na strani onih, ki rešujejo kranjsko šolsko in učiteljsko vprašanje za zabav-ljanjem in zbadljivkami. Vsi podrobni učni načrti, z učnimi slikami vred, se bodo obelodanili. Načrt za nazorni nauk v 1. in 2. razredu bo dotiskan še ta mesec. Nad vse zanimivo je bilo J. Levčevu poročilo o lepispisu. Vsa čast g. poročevalcu, kateremu mora vsak priznati, da je res strokovnjak v lepispisu. Želimo le, da bi zanesljivo do začetka šolskega leta dobili to iz-borno poročilo tiskano, oziroma litogra-fovano v roke. Pri določitvi učnih knjig se je sklenilo, da ostanemo v 1. in 2. razredu še pri Razingerjevem Abeced-niku in Berilu, a s pogojem, da v enem letu predela obe knjigi popolnoma po najnovejših metodičnih načelih. Za 2. razred se je določila Črnivčeva II. rač-šnica in za 5. razred pa Josin-Gangl-ovo »Tretje berilo«. Ko so se izvršile običajne volitve v knjižnični (gg. Dim-nik, Furlan, Sadar) in stalni odbor (gg. Gabršek, Gusl, Likar in Režek), je zaključil g. predsednik konferenco s trikratnim slavklicem na presvitlega cesarja.

— **Iz lirske Bistrice.** Pre-teklo soboto priredila je družba slov. igralcev v čitalniških prostorih (Hotel Ilirija) predstavo: »Huzarji«, v nedeljo pa »Zenski Otelo«. Da sta se obe predstavi obnesli izbornu, ni nam treba šele povdarjati, saj je ta vrla umetniška družba znana ne le iz Ljubljane, ampak postala je v zad-njih dveh letih skoro po celem Slo-venskem že kar domača. Menim, da ni več neobhodno potrebno, da bi se natančneje pečali o igran sploh, kakor tudi o nastopu posameznih članov, ker se je to v kratkom času itak že večkrat, in sicer vedno le v čast in izpodbujajo igralnega osobja storilo. Da se je zares dobro igralo, pričali so veselo in prijetno iznena-deni obrazi občinstva, katerega se je zbralo za naše okolišine prav lepo število. To se more reči po-sebno o nedeljski predstavi. Kajpak da se mora na kmetih računati na nedeljo, saj se i trgovci i posestniki ob delavnih kaj težko odtrgata od dela. Morda bi marsikdo prišel tudi v delavnik, pa od dela utrujen zve-čer domov riti, potem se pa šele preoblačiti, tega ne moremo zahte-vati od trgovca, še manj pa od na-šega kmeta. Saj tega je že itak kaj težko privabiti v prostore, po katerih semtertje zašumi svilnato žensko krilo, ob kojeja se je dregnil kratko-vidni »skric«. Veseli nas, da je bila cela umetniška družba s Trnovčani in Bistričani zadovoljna, mi si pa ne moremo kaj, da bi se ji tem potom ne zahvalili za izvanredno užitek, ki smo ga imeli oba večera. Upamo, da se nismo videli zadnjikrat! Ta vrla umetniška popotna družba slov. igralcev je za nas Slovence velikega narodnega in obče kulturnega po-mena. Žato le tako naprej, le med narod, da mu pride oboje, narodnost in kultura, v mero in kri! S.

— **Iz Gorenjih Ponikev pri Trebnju** se nam piše: Umri je včeraj v Dol. Nemški vasi pri Treb-nju posestnik in gostilničar Janez Meglič po dolgi in mučni bolezni v starosti 50 let. Bil je blag narodnjak. Lahka mu zemljica!

— **Trbovlje in Hrastnik.** »Domeovina« poroča: Prihajajo nam vesele novice, da sta se znamenita rudniška kraja Trbovlje in Hrastnik v zadnjem času v narodnem oziru popolnoma prenovila. Slovensko de-lavstvo se začelja z navdušenjem zavedati svoje narodnosti, in se krepko bori za zmago slovenskih pravic nasproti nemščurkim deloda-jalcem in drugim narodnim nasprot-nikom. V Hrastniku je ob priliki zadnjega velikega slovenskega šoda ravnatelj nekega nemškega podjetja iz službe odpustil tri slovenske de-lavce, ker so razobesili slovenske trobojnice. Še isti dan prišlo je pa 300 slovenskih tovarišev teh treh od-puščenih delavcev k nemškemu rav-natelju ter odločno zahtevalo, da takoj sprejme nazaj vse tri opu-šćene delavce, ker v nasprotnem slučaju vsi zapustijo delo. In nemški ravnatelj se je premislil ter jim — takoj ugodil. Tako se nastopa! Čast slovenskemu delavstvu v Hrastniku in Trbovljah.

— **Prepovedana skup-ščina.** Odvetnik dr. Pero Magdič v Varaždinu je sklical javen shod, ki naj bi bil prosil, da se zaradi zad-njih izgradov aretovani ljudje izpuste na svobodo, posebno z ozirom na nujna dela na polju, a vlada je ta shod prepovedala.

— **Dalje v prilogi.**

— Izpred sodišča. Kazenske razprave pri tukajšnjem deželnem sodišču: 1.) Jožef Finžgar, sploh „Trobežev“ iz Srednjevasi, je dne 5. rožnika t. l. svojo mater na Britofu z ojstrino sekire na obrazu lahko telesno poškodoval. Ker je bilo dokazano, da je obtoženec že večkrat surovo proti svoji materi postopal, ga je sodišče na šest mesecev ječe obsodilo. 2.) Josip Hribernik, delavec v Puštalju je dne 14. rožnika t. l. svojega strica Lovreča Šinka z nožem v levo stran trebuha sunil in ga le slučajno lahko telesno poškodoval, ker je imel Sink debelo opravo, katere je sunek oslabil. Hribernik pravi da se je radi tega noža poslužil, ker je mislil da ga bo stric udaril. Obsojen je bil le na 14 dni zapora in na 20 K denarne globe. 3.) Jernej Kunčič drvar v Mojstrani je Janeza Rabiča dne 8. mal. travna brez vsakega povišja v Mojstrani z lesenim zapahom udaril po levem licu in po ustih tako, da je nastalo vnetje čelustne pokostnice. Sodišče ga je na 1 leto težke ječe, poostrene z 1 trdim ležiščem vsa 14 dni, obsodilo.

— Aretovan duhovnik. Iz Kopra se nam poroča: Pri nadpazniku v tukajšnji kaznilnici Burgerju je stanoval nekaj let sem neki učiteljski kandidat iz Pliskvice pri Sežani. Mladi mož je bil prav prid in so ga vsi imeli radi, ki so ga poznali. Te dni se je zaročil, ker bi bil v kratkem nastopil učiteljsko službo. Na dan, ko se je imela proslaviti zaroka, je prišel v hišo odposlanec koprskeske sodnice v spremstvu orožnika in je kandidata povabil, da gre z njim na sodnijo. To se je zgodilo. Po dolgem zaslišanju je sodnik naznanil dijaku, da mora ostati v preiskovalnem zaporu in ga je dal po dveh orožnikih odpeljati v ječo. To se je zgodilo na ovadbo kaznilnišnega pravoslavnega duhovnika Sofronija Raničiča, kateri je rečeno, da je dijaka obdolžil, da je siloma zlorabil njegovo 13½ leta staro netaknjeno Darinko Grdič, ki je s svojim mlajšim bratom stanovala pri Raničiču. A kmalu se je stvar zasukala in izkazalo se je, da je Raničič sam zapeljal svojo netaknjeno. Dekle je namreč neki babici priznalo, da je imelo razmerje s stricem duhovnikom in da jo je ta učil, kako naj poskusi odstraniti posledice. Babica je prišla Raničiča, ki je pa tajil ter šel hitro ovadit omenjenega učiteljskega kandidata, da bi na njega zvrnil vso krivdo. Babica pa je stvar naznanila policiji, ki jo je sporočila sodnji. V nedeljo zvečer je bil Raničič poklican na sodnijo. Zaslihanje je trajalo od 11. ure zvečer do 4. ure jutraj, končno je bil Raničič odpeljan v ječo. Raničič je lep človek. Star je kakih 38 let in znan v Kopru kot velik čestilec krasnega spola. Njegova netaknjena, Darinka Grdič je bila dike časa zaljubljena v omenjenega učiteljskega kandidata.

— Novih zgrad — hiš in vil — je letos v Ljubljani 12 dodelanih in osnaženih, 3 so se za ometati in osnažiti, dvoje jih je dograditi.

— Pogreša se od 2. t. m. Fr. Snaj, 22 let star, steklarski pomočnik, sin Katarine Snojeve, posestnice v Zalokarjevih ulicah št. 8. Včeraj sta dobila od njega pismi njegov brat Jožef Snaj in njegov prijatelj Andrej Kačunc. Obe pisma je pisal, da ne pride nič več domov in da si bode življenje končal.

— Nevarno vrezal se je včeraj popoldne 10letni Ivan Buzzolini, sin trgovca z delikatesami g. Buzzolinja v Spitalskih ulicah, ko je v prodajalnici z velikim nožem nekaj rezal. Vrezal se je v levo roko nad palec.

— Z doma pobegnil je dne 13. junija t. l. 14letni Miha Legat, sin nadspovednika na državni železnici M. Legata, stanujočega v Sp. Šiški št. 188. Do danes se ni vrnil domov in nihče ne ve, kam da je šel.

— Povožil je v Mačkovi vasi v kočevskem okraju neki kmet cerkovnika Gregorja Trampuša, kateri je zadobil na životu, na obrazu, na nogah in rokah precejšnje poškodbe. Pripeljali so ga v deželno bolnico.

— Gotovo še ni! Gospoda Dragotin Hribar in Srečko Magolič bljujeta neki ogenj in žveplo ker smo jima na napade v „Ježcu“ nekoliko posvetili. In vendar smo z njima še jako milo postopali. Saj nam ni bilo treba obesiti „Ježa“ pod kap. Lahko bi bili Hribarja in Magoliča pognali pred porotno sodišče in tam bi bila po § 491. zasledljivo obsojena. To pot smo jima še prizanesli, če se pa to tudi drugo pot zgodi — še ni gotovo.

— Najnovejše novice. Tenen gledališčni kritik. V Plzinu je napadel v najzvišnejši ulici basist odnotnega gledališča, Hummel, odvetnika dr. Sedlačka, ker je napisal o njem neugodno kritiko. — Moža je ubila s sekiro v

Klutnovu pri Olomucu gostilničarka Holekel. Pomagal ji je njen ljubinec. Po umoru sta zbežala, a so ju vlovili. — Pogrešani turisti. Onih sedem vseučilišnikov, ki so odšli na Montblanc ter izginili, je rešila ekspedicijska šola živela, a bil je zadnji čas. — Poneverjenje. Blagajničar podružnice bavarske banke v Würzburgu, Fein-eisen, je poneveril 30000 mark ter zbežal. — Pobožna hudodelka. Ljubensko porotno sodišče je obsodilo soprogo višjega delovodje pri državni železnici, Frančiška Bartl, v 10 letno ječo. Zastrupiti je hotela svojega moža in še neki drugi zakoniki par. Značilno je, da je plačala maše, da bi se hudodelstvo ne zvedelo. — Lastnega otroka ubil. Lloydov uslužbenec v Trstu, Avgust Petrich, je v prepiru z ženo udaril s solničnikom po postelji, o kateri je mislil, da je prazna. V postelji pa je spala njegova 5 mesecev stara hčerka, ki je vsled udarca kmalu umrla. — Katoliška banka za Trst in Istro? Nemški listi poročajo, da nameravajo klerikali ustanoviti banko za Trst in Istro. — Črnogorska knežja dvojica je odpotovala v Heidelberg, kjer se bo knežinja Milena dala na kirurški oddelek operirati. — Maks baron Washington. Na svojem gradu Pöls pri Wildonu je umrl včeraj častni predsednik štajerske kmetijske družbe, bivši deželni poslanec in dosmrtni član gosposke zbornice, baron Washington 74 let star.

— Besni biki na ulici. V Lisabonu je udrl 200 bikov iz arene, ker so hoteli imeti z njimi bojne igre. Drvili so po ulicah ter natikali na robove sprehajalce. Potem so vdrli na krasne vrtove ter vse ugonobili. Končno so se zaleteli v neko jezero v parku, kjer se je ravno vozila večja družba v čolnih. Neki čoln so prevržili ter je par oseb utonilo. Poklicano je bilo vojaštvo, ki je biki s krogli postreljalo.

— Najdražje smotke. Newjorskemu carinskemu uradu je došlo nedavno 1500 havana-smotk, ki so vsakor najdražje smotke na svetu. Komad velja 20 K. Izdelane so bile v Buelto Abaju v srednji Kubi iz najzlahtnejših peres. Izdelovali so jih posebni spretni delavci, katerih jih noben ni smel na dan izdelati več kot osem komadov. Smotke so 16 cm. dolge ter je vsaka zavita v japonski papir ter shranjena v dobro zaprti škafliji iz parfumeranega lesa.

— V jami se je zgubil. Blizu prijaznega mesteca Varese se nahaja od izletnikov zelo obiskana dolina Valganna, v kateri so pred več leti našli dolgo, v več rogovih razcepljeno jamo. To jama je obiskal pred nekaj dnevi Parižan Lavier in vzel seboj svetilko, kompas in samokres. Po nesreči mu je padla, ko je bil že daleč v rovu, svetilka na tla in ugasnila. Ko pa je hotel na novo prižgati, zgubil je še žveplenke, katerih v temi ni mogel več najti. Skušal se je tipaje preriti do izhoda, a v temi je zgrešil smer in naenkrat mu je grozen prepad zaprl pot. Ves obupan je začel streljati, toda živa duša ga ni slišala. Tako je bil že 24 ur notri in že je sklenil se ustreliti, da si prihrani nadaljno trpljenje, kar zaslüši neko šumenje in kmalu tudi človeške glasove. Začel je na vse pretege klicati na pomoč in res je kmalu prišel na ono mesto neki zemljemerec iz Milana ki je tudi obiskal jama, in rešil Francoza gotove smrti.

— Najmlajši profesor na svetu je gotovo Alberto Spalding, ki je dosegel to čast v starosti, v kateri drugi dečki pridejo komaj kot učenci v dotiko s profesorji. Omenjeni 13letni deček je bil namreč pred kratkem nastavljen kot pravi profesor na konservatoriju v Bologni. Pri tej priliki je imel ravnatelj konservatorija govor, v katerem je primerjal nadepolnega profesorja s slovitiim virtuosom Paganinijem. „Že danes,“ je dejal med drugim govornik, „se kaže v dečku velem tega nepozabnega umetnika; on igra dovršeno in z občutkom, premaguje brez vsakega truda največje težkoče, tako da smemo po vsi pravici imenovati „malega Paganinja“, iz katerega bo postal enkrat „velik, zelo velik Paganini.“

— Iz onega sveta. Imenitni romanopisec Edvard Bulwer-Litton je mnogo občeval s spiritisti. Žalost radi izgube vroče ljubljene hčerke tirala ga je v naročje tem ljudem, ki so mu obljubovali, da bodo poklicali rajnko in da bo z njo lahko občeval. Pri neki seji, katere se je Bulwer-Litton udeležil, želela je ena izmed navzočih dam, naj pokličejo njenega umrlega soproga. Duh pokojnikov je res prišel in dotična dama ga je vprašala: „Si li srečen?“ „Da, popolnoma srečen sem,“ je odgovoril duh. „Res? Kako srečen, kakor si bil z menoj?“ „O, še veliko bolj!“ „Potem si pa gotovo v nebesih?“ „O ne, jaz sem v peklu.“ To dogodbo je Bulwer navadno pripovedoval svojim prijateljem, kadarkoli so ga vprašali, zakaj je prišel s spiritisti navskriž.

— Anekdota o kralju Milanu. Pariški „Tempe“ je prinesel sledečo anekdoto: „Nekaj dni potem, ko se je kralj Milan odpovedal prestolu, igral je v nekem aristokratskem klubu igro baccarat ter je neprestano izgubljal. Mahoma se je obrnil ter opazil za seboj barona X. Milan reče: „Sedaj mi je jasno, zakaj toliko izgubim. Tako je vedno, kadar stojite Vi pri mojem stolu.“ Baron mu hitro odgovori: „Pretiravate gospod! Ko ste izgubili prestol, nisem stal zraven njega!“

— Odveden otrok. Na postajo Giessen je spremljala neka bona svojo mater ter peljala zraven izročenega ji otroka v vozičku. Med tem, ko se je od matere poslavljala, menili so uslužbenci, da je voziček namenjen za odpošiljatev ter ga za nesli med tovore v voz. Šele pri tretji postaji so zapazili uradniki, da v voziček nima lista ter našli na veliko začudenje — otroka.

— Enoletni prostovoljec kot tat. V Rabi na Ogrskem je bil aretovan neki pripešpolku št. 26. službujoči enoletni prostovoljec, in sicer zaradi tatvine in goljufije. Izvabil je na ime necega častnika vedje posojilo, nekemu kadetu pa ukradel hranilnično knjižico za 40 K in denar zapravlil. Oče mladega moža je vevlegleden vsučiliški profesor v Budimpešti.

— Srčna potovalka. V geografičnem društvu v Parizu bo te dni predavalja gđ. Madaleine Cauchet iz Montmartre, ki se je ravnokar povrnila iz potovanja okoli sveta. Potovala je brez novčiča čez Belgijo, Anglesko v Ameriko, od tu v Južno Afriko, Avstralijo, Novo Zelandijo, Japonsko, Kitajsko Sibirijo, Rusijo in čez Nemčijo zopet domov. Preživljala se je na potovanju edino le s poučevanjem in predavanji. Potovala je na vse mogoče načine: z železnico, parnikom, kolesom, na konju in večkrat tudi v primitivnem čolnu. Lahko si mislimo, kako občudovanje bo obudilo njeno zanimivo predavanje v pariških umetniških krogih.

— Največji kolodvor na svetu. Zastopnik Pennsylvania in Long Island železnice, Mr. Kelly, naznanja, da bode imelo mesto Long Island City, N. Y., v par letih največji kolodvor na svetu. Novi kolodvor bode stal oziroma pokrival vse zemljišče od Thompson Ave do Woodside.

— Dober in slab mož. Pri zadnjih državnozbornih volitvah na Nemškem je prišel v Calbeju neki poljski delavec na volišče v eni roki social. demokratičnem, v drugi roki pa s konservativnim volilnim listom ter vprašal pred vratni stoječega redarja: „Katero je dober mož in katero slab mož?“ Redar je pokazal na konservativni list ter rekel: „Ta je dober mož.“ — „Prav dobro,“ pravi delavec, „toda v taknem do brega moža v žep, slabega pa v posodo.“ In šel je ter volil socialnega demokrata.

— Obsojena nuna. Poročali smo že o grozovitostih v nunskem samostanu Toursu na Francoskem. Obtožena nuna Marija Sainte-Rose je priznala, da so dekleta za kazen morala delati z jezikom križe na kamnita tla, da so jih pohvali z mrzlo vodo, jim tiščali glave pod vodo, jih mazali s kravjekom ter zapirali čez noč v mokro klet. Obsojena je bila v dvomesečno ječo.

— Iz življenja kneza monakovskega. Monakovski knez je padel v bližini Pariza iz avtomobila in se je poškodoval na roki in nogi. Pripeljali so ga v bližnjo vas k ondotnemu zdravniku, kateri je nepoznanemu pacientu hitro uravnil nogo. Knez ga je nato prošil, naj mu da palico, da se bo nanjo opiral, na kar je zdravnik osorno odgovoril, naj se obrne do njegovega služabnika, ker on da nima toliko palic, da bi jih kar tako razdal. Zdravnikov sluga mu je res dal staro grčavo palico, katere mu je pa izvrstno služila na potu do bližnje postaje, kamor je po velikem trudu prišel. Kmalu potem pa je dobil zdravnik pismo z naslednjo vsebino: „Čislani gospod doktor! Dovoljujem si poročati Vam, o ponesrečenem avtomobilistu, katerega ste Vi, če prav nekoliko robato, zdravili. No, tega Vam nočem v zlo šteti. Ker mi je palica Vašega sluge zelo dobro služila, dovoljujem si Vam poslati novo palico, ker vem, da Vi nimate nobene in se Vam zadržujem za Vaš trud. Albert, knez monakovski.“ S pismom vred je prišel na zdravnikov naslov tudi zavoj, v katerem je bila krasna palica z dragocnim zlatim držajem.

— Literatura in — gozdovi. Devet najnovejših in najboljših ameriških novel je dobilo 1.600.000 odjemalcev. Neki list je izračunal, da so te knjige požrle 200.000 funtov papirja. Ker pa se iz lesu velike smreke pridela 500 funtov papirja, so te novele podrle 4000 dreves. Če bo literatura tako napredovala, kaj pa bo potem z gozdovi?

— Polt angleških dam. Lepota angleških dam je svetovnoznana. Telovadba, podnebnje, poživljajoči morski vetovi itd. provzročajo, da se te polboginje tako krasno razvijajo. Žalibog, da ta lepota hitro mine. Angleške dame popijejo preveč čaja, vsled česar njih polt porumeni, zlasti če je v čaju več kemikalij, ki koži škodujejo. Razun tega se rabi preveč kisa, ki provzroča splošno oslajenje, ker kis zmanjša število krvnih telescev. Dalje povzijejo angleške dame preveč mastnega mesa in zelja, kar tudi slabo vpliva na polt. Ako pomislimo, da razna lepotojna sredstva, ki se vporabljaajo tudi na Angleškem v veliki meri, tudi ne zastajajo v slabih učinkih, se ne bomo čudili, če lepota angleških dam ocvete še pred 30. letom.

— Amerikanski humor. Prijatelj: „Nam seveda ni treba vsega verjeti, kar slišimo o svojih prijateljih.“ „Seveda ne, toda dalje lahko pripovedujemo.“ — Mož: „Koliko bo znašal proračun za tvoje obleke za prihodnje leto?“ Žena: „Tega ti še ne morem z gotovostjo povedati; pogledati hočem prej, kaj nosijo moje sode.“ — V norišnici: „Oni le norec ima popolnoma moderne ideje.“ — „Tako, kaj pa si domišljuješ?“ „Misli, da se mu vrte po glavi avtomobili.“ — „Hawkins je navadno govoril, da bi ne vzel najboljšo ženske na svetu.“ „No, in vendar se je poročil.“ „Da, toda svojo besedo je držal.“ — „Mojemu prijatelju je vlak odtrgal nogo.“ „Res, toda reči se mora, da ga ni zapustila božja previdnost.“ „Kako to?“ „Bila je to njegova revmatična noga.“

— Zamaške iz plute je prvi začel rabiti o. Perignon, ki je opravljal koncem 17. stoletja službo kletarja v opatiji Haut-Villiers. Odtu so se razširili zamaški po drugih samostanih in prišli tudi med svet. V začetku so pripravljali zamaške z roko, potem so pa v to svrhu iznašli razne stroje in tako je omenjeni Perignon pripomogel s svojo iznajdbo, da je začela v kratkem cveteti nova obrt, s katero so se pečali v začetku edine španci. Španija je edina evropska dežela, v kateri je plutec res zelo razširjen. Prava domovina omenjenega drevesa je pa Severna Afrika (Algier, Tunis, Maroko). Drevo začnejo lupiti, ko je 15 let staro in ga potem lupijo 150 let v presledkih 8 do 10 let. Odkrojene plošče se potem posušijo in denejo v vrelo vodo. Plute ne rabijo dandanes samo za izdelovanje zamaškov, ampak tudi v tvernicah linoleja. Ja, umetniki izdelujejo celo posnetke starih stavb, razvalin itd. iz plute.

— Njega ekscelencia. Pruski železniški uradniki so sedaj v vednem strahu. Novi, še malo poznani pruski železniški minister potuje namreč vedno inkognito in se prikaže sedaj tu, sedaj tam, kjer ga najmanj pričakujejo. Pred kratkim je hotel postajo Bebra s svojim obiskom počastiti. Peljal se je v kupeju prvega razreda. Na predzadnji postaji je vstopil v dotični železniški voz neki gospod, se vsedel ministru, katerega seveda ni poznal, ravno nasproti in si prižgal cigaro. Ministra je to zelo jezilo in opomnil je gospoda, da se sme v prvem razredu samo s privolenjem sopotnikov kaditi. Ko je pa videl, da se tujec prav nič ne zmeni za te opomine, ponudil mu je svojo posetnico, katero je on hladnokrvno spravlil v žep, ne da bi jo pogledal. Ko je vlak dospel na postajo Bebra, obrnil se je minister do pričujočega železniškega uradnika naj poziv, kdo je on tujec. Uradnik je takoj teklen za tujim gospodom in zahteval, naj mu da svojo vizitko. Z največjo hladnokrvnostjo je ta posegel v žep in pomolil uradniku posetnico, katero mu je v kupeju dal minister. Uradnik je pogledal ime, se priklonil skoro do tal in stopil k ministru rekoč: „Gospod, tu se pa ne bo dalo dosti opraviti; tisti tujec je, gosp. železniški minister.“

— Znanost kot mati božja. V Szegzardu na Ogrskem so postavili pred kratkem etnografski muzej, krasno poslopje, na kojega procelju se nahaja alegorična slika „znanosti“. Pred to sliko je klečala nedavno stara kmetica in zelo pobožno molila. Mimoidoči so jo vprašali, zakaj kleči in molí na onem mestu, a ona jim je odgovorila, da nikjer še ni videla tako lepe matere božje, kakor je ta in zato da ima posebno zaupanje do nje. Ne meneč se za splošen smeh ki ga, je provzročila njena naivnost, odprla je zopet staro molitveno knjižico in molila dalje pred podobo „znanosti“.

— Naročeni in — prepo-vedani patriotizem. Nedavno je prišel cesar iz Linca tudi v industrijski kraj Kleinmünchen. Tovarnarji so komandirali delavce in delavke, da so morali priti lepo oblečeni parado delat. Nadzorniki so med cesarjevim prihodom glasno zapovedovali svojim podložnim: „Kričite glasneje, saj se skoraj nič ne sliši!“ Toda delavci so bili izmučeni ter tudi nevoljni, ker se jim je povedalo, da bodo ta prosti dan morali nadomestiti z nočnimi urami v tovarni. V tem kraju pa je tudi bata-

ljon domobrincev. Ker pa je znano, kako zakrpane in oguljene „cesarske“ suknje morajo nositi rezervisti, prepo-vedalo se jim je, se ta dan pokazati iz kasarne, temuč so morali cel dan uriti patriotizem na dvorišču za vojašnico.

— Stolp iz porcelana. To-varna porcelana v Sèvres je sklenila sezidati v parku Cloud stolp iz porcelana, in sicer zato, ker je slišala, da nameravajo Nemci narediti iz porcelana neko večje delo. Stolp bo sestel iz 30.000 različnih kosov, njegova stavba pa je proračunjena na pet let.

— Neverjetno za 20. stoletje. Vlada „Wiener Zeitung“ je prinesla nedavno ledi razglaš: „Za plemenitega mladca iz Koroške je izpraznjeno brezplačno mesto na Terezijanski aka emiji. Za to mesto imajo v prvi vrsti pravico revni plemeniti mladeniči stare plemenite rodbine iz Koroške. Štirje viteški kavalirji morajo dokazati, da sega plemstvo proslca do osem plemenitih pradedov z očetove in materine strani, izjemoma zadostujejo tudi štirje pradedi. Prosilci se morajo nadalje izkazati s krstnim listom, potrdilom o stavljnih čepnicah in s koroško narodnostjo.“ Plemenitaška diploma, stavljene osepnice in koroška narodnost, vse to se more izcimiti res le v plemenitaških glavah.

— Samomor pri zdravniku. Neki gospod je prišel te dni v Pariz in se podal s svojo soprogo, ki je bila grozno nervozna, k imenitnemu zdravniku za živčne bolezni, Babinškemu. Zdravnik je bolno gospo natančno izpraševal in preiskal ter naposled peljal njenega soproga v stransko sobo, da bi sam z njim govoril. To je nervozno gospo tako razburilo, da je stopila k oknu hoteč ven skočiti. Soproj jo je slišal, ko je okno odpirala, in je takoj slutil, kaj žena namerava. Pritel je iz stranske sobe in jo zgrabil za obleko v tem trenutku, ko se je žena sklonila čez okno. Zdravnikovemu slugi ki je pritekel na pomoč, je zblaznela žena odgriznila prst, da jo je vsled hudih bolečin moral zpuustiti, in se nato s tako močjo zagnala skozi okno, da je nesrečni soprog ni mogel udržati. Zdravila si je črepijo in hrbenico ter je na mestu mrtva obležala. Truplo so prenesli v hotel, kjer sta se pred nekaj urami nastanila. Vrl zdravnik je ravno hotel reči v stranski sobi soprogu, ki je sedaj skoro zblaznel od velike bolesti, da se bo gospej vsak čas zmešalo.

— Koliko človek pojé. Mož, srednje velikosti, ki ima zdrav želodec in ki je dosegel starost 70 let se lahko pohvali, da je snedel v tej dobi 25.000 kg kruha, 18.000 kg mesa, 40.000 kg zelenjave, 36.000 do 48.000 jajc in popil blizu 500 hl raznih tekočin. Vse te jedi in pijače, ki jih povzije človek v tej dobi, veljajo 48 tisoč kron.

— Angleži zasedli tri otoke. Nedavno so Angleži zasedli tri male otoke blizu Pictairna v Velikem oceanu. Otoki so z ozirom na panamski prekop velike važnosti, saj tako je trdil angleški konzul na Tahiti. On je bil prepričan, da bodo preje ali sleje otoke Francozje zasedli. Radi tega je pa konzul, ne da bi vprašal londonsko vlado za dovoljenje, omenjene tri otoke prevzel v angleško posest. Kasneje je neka angleška ladja iz Tahiti odplula na novo posest. Ko je konzul o tem londonski vladi poročal, se je slednja z njegovim postopanjem strinjala in ga pohvalila. Otok Ducie Island je velik 5 štirinajstih kilometrov in ima dobro luko, drugi otok Elizabeth Island je zelo rodovit in ima krasno podnebje. Otoki so neobljudeni.

Književnost.

— „Sokolska ideja in Slovenci“ Založilo telovadno društvo „Sokol“ v Ljubljani. Ljubljanski „Sokol“ je izdal o priliki štiridesetletnice svojega obstanka brošuro, ki nosi gojenji naslov in katera je potekla izpod peresa neumorno delavnega podstaroste ljubljanskega „Sokola“ dr. Vladimira Ravnikarja. Z izdajo te brošure je storil ljubljanski „Sokol“ zopet korak dalje v svojem razvitku in položil nekako temelj svojemu delu na polju, na katerem se je med Sokolom, žalibog, vse premalo delalo t. j. na literarnem polju. Tudi tu je teren za Sokola, na katerem lahko mnogo doseže in kjer bo moral v prihodnje tudi pogostejše nastopati, ako se hoče uspešno in svojim principom zvesto boriti za dosego svojih ciljev. Namenu primerno in dobro sestavljena brošura nas sili, da čestitamo ljubljanskemu „Sokolu“, da ima v svojih vrstah moža, ki tako globoko razume dalekosežno idejo društva, čegar podstarosta je ravno on. S finos in upoštevajoč vse razmere nam kaže v svoji brošuri dr. Ravnikar razvitek sokolske ideje med Slovenci in nas ne pozablja nikdar opozarjati na očeta slovanskih Sokolov — na češkega Sokola, kateri je razpel samo eno

leto poprej svoje peroti nad bratskim nam narodom. Bilo bi nas res in po vsej pravici lahko sram, ako bi gledali ob tej priliki na materinskih društvu in ako ne bi imeli vzroka upoštevati sto in sto zaprek, ki so se stavile na pot razvitku slovenskega Sokolstva. Tudi te mnogostanske zapreke navaja avtor v svoji brošuri ter jih deli v krajevne, odnosno posebne in splošne vzroke, zakaj Sokolstvo na zemlji slovenski še ni moglo najti pritrdenih tal. Glavni teh vzrokov — greh, kakor pravi avtor sam — pa je pač ta: „da sokolske misli v obče nismo še proučili, da je ne poznamo, da nam sicer done po ušesih visokodoneči izrazi o namenih sokolske ideje, da pa ne poznamo sredstev, ki naj dosežejo namene in cilje!“ Odtod prihaja pisatelj na postanek „Južnega Sokola“ potem na „Sokola“, kateri obe društvi ste bili prvotno in v prvi vrsti samo strokovni in morda še bolj samo zabavni društvi. S tem že je bil storjen, po mojem mnenju, prvi greh nad društvom, kateri greh nas bješe se danes. Kajti šele danes, ob štiridesetletnici in ne mnogo poprej, stopajo na dan močje, kateri hočejo čistiti pot, po kateri je stopal slovenski Sokol, in ga priversti na pot, ki vodi do ciljev in do ideje same, in sicer s prvim predpogojem, kateri tiči v vstrajnem, neumornem delu in resnem proučevanju sokolske misli. Šele tedaj, ko vsaj deloma rešimo ta predpogoj, nam bo mogoče vspešno propagirati sokolsko misel, o kateri nam tako fino pove avtor gori navedene brošure, da je bistvo „ljubezen do domovja, do naroda ji je započetak, ji je izvoz, a ta narod videti srečnega, močnega, silnega po duhu kakor telesu — to je njen namen in cilj!“ To ravno dokazuje neomejenost avtorjev v razumevanju ideje, kajti on zahteva, da niso sokolska društva samo omejena telovadna in zabavna društva, temveč „prave narodne učilnice, šole za narodno-politično vzgojo vsakega pojedinca člana naroda, kakor narodna celota.“ Upam, da bodo v prvi vrsti naša sokolska društva pridno posegala po tem resnem učnem in dobrem delu ter razširila ista med svojimi člani ter skušala zbuditi v njih zanimanje in veselje do proučevanja krasno začrtanih misli dr. Vladimira Ravniharja. J—n.

Slovanski Prehled — prinaša v zadnji številki velenimivo razpravo o nas Slovencih. Spisal jo je iskreni prijatelj našega naroda profesor dr. Karol Chodounský. V tem spisu razpravlja visokosplošni pisatelj temeljito, na podlagi lastnih opazovanj o slovenskih narodnih in kulturnih razmerah. Posebno pozornost je posvetil prof. dr. Chodounský razmeram na Koroškem in pokazal kako zasluženo je označevanje „tužni Korotane“. Bodi prof. dr. Chodounskemu presrečna hvala za to korenito študijo.

Nemiri na Hrvaškem. Novi ban.

Iz Zagreba, 3. julija. Dobili smo novega bana. Izbral nam ga je sedanji ogrski ministrski predsednik in bivši naš ban grof Khuen-Hedervary in razume se samo ob sebi, da je izbral moža njegovih nazorov, ki naj to nadaljuje in dožene, kar je Hedervary začel. Novi ban je grof Teodor Pejacevich. Njegov oče, grof Ladislav Pejacevich je bil Hedervaryjev prednik na banski stolici. V narodnem oziru je bil jako mlačen in je n. pr. na svojem posestvu v Našicah v Slavoniji naselil mnogo Madjarov. A bil je vsaj Hrvat, vsaj rekel je, da je hrvatske narodnosti in bil je tudi v politiki gentleman. Njegov sin, grof Teodor Pejacevich, sedanji naš ban, pa sploh neče biti Hrvat, nego samo — Slavonec, in ker je vzgojen madjarski, ker je vse skoz prešljen nazorov madjarske aristokracije, ker ima za ženo Madjarko, ki je srečna samo v Pešti in ker ne mara biti na Hrvaškem, ki pa ima svojega soproga popolnoma na vrvi — je očitno, da v narodnem oziru nimamo od njega ničesar dobrega pričakovati. Hrvatski ban grof Teodor Pejacevich ne bo branil ne narodnih ne političnih pravic Hrvatov in Hrvatske, nego bo veren eksekutor madjarskih teženj.

Novi ban ima pa še eno lastnost, ki ga kar nič ne priporoča. Teodor grof Pejacevich je avtokrat in povrh strasten in skrajno razburjen človek, ki bi kar v zemljo zabil vsakega, kdor mu ne parira brezpogojno. To je pokazal kot veliki župan v Virovitici, kjer je tudi pokazal, da mu je še manj za narodne pravice kakor Hedervaryju, ker je te pravice še brezobzirneje teptal kakor Khuen-Hedervary.

Hrvatski narod ni z novim banom nič na boljem, nego je bil s Hedervaryjem in čakajo ga še hudi dnovi. Zakaj ni Dunaj poslal kakakega Haynana, da kar na kratko dokaže tisto hvaležnost, ki jo je Pernerstorfer citiral po Schillerju?

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 4. julija. Levičarske stranke se čedalje bolj vznemirjajo, ker razvoj ministrske krize nikakor ni tak, kakor so ga pričakovali. Že glede vzrokov krize so na vse načine in z raznovrstnimi zvijačami begali javno mnenje, samo tega niso hoteli videti, kar je pravi vzrok krize — nasprotovanja Čehov sedanji vladi to se pravi: Če se Čehi ne udajo, je Körberjev sistem pokopan. Ko je bil Körber predčerašnjim v avdienci pri cesarju so nemški listi že tedaj, ko je bil Körber še v cesarskem dvorcu naznanjali, da je cesar odklonil demisijo ministrstva. „Neue Freie Presse“ je nad to svoje naznanilo zapisala „Abschluss der oesterr. Krise“ in slovesno naznanila, da je kriza končana. Vse to je bilo izmišljeno, ko je to prišlo na dan, ko se je izkazalo, da kriza ni končana, da cesar ni odklonil Körberjeve demisije, je levičarskim listom kar sape zmanjkalo. Od tedaj je to časopisje neprestano na delu, da podpre Körberja in ga predstavi kot edino mogočega ministrskega predsednika. Obenem jih pa tudi spreletava mraz, ker se jim zdi, da postaja položaj čedalje zagonetnejši. Posebno jih boli, da se cesar ne obrača direktno do Körberja, marveč da obče ž njim posredovanjem grofa Goluchowskega. Tako je bil včeraj popoldne grof Goluchowski poldrugo uro pri cesarju v Schönbrunn, potem pa imel dolgo posvetovanje s Körberjem. Danes je prišel cesar na Dunaj, ker je hrvatski ban grof Pejacevich poklican, da stori prisego in ker je prišel danes tudi ogrski ministrski predsednik sem. Mogoče da se danes reši odstop ministra Rezka. Vendar gotovo to ni. Značilno je, da ministrski predsednik Körber tudi danes — vsaj do poldneva — ni bil pozvan k cesarju. Čuje se, da ostane cesar morda še ves prihodnji teden na Dunaju in da pojde šele potem v Ischl.

Dunaj 4. julija. Tukajšnji diplomatski krogi so mnenja, da se turško-bolgarski konflikt iz lepa poravnal. Minister zunanjih del, grof Goluchowski, je neki že dal poslaniku v Carigradu instrukcije v tem smislu: Sofija 4. julija. Vlada nikakor ne verjame pomirljivim zatrdilom Turčije in je pomnožila posadke ob turški meji v okraju Burgas. Rezervisti tega okraja so že poklicani pod zastave. Tudi na drugi meji se pomnoži vojaštvo, tako da bo primerno vojni silam, ki jih tamkaj koncentruje Turčija. Vlada je jako vznemirjena, ker je turško vojaštvo, katerega je vse polno na meji, začelo kar divje ropati, proti čemur pa vojaške oblasti ničesar ne store, prav kakor bi hotele, da nastane kak konflikt.

Carigrad 4. julija. Vlada je poslanike informirala, da so zadnje dinamitne atentate na železnico uprizorili anarhisti, da pa je odgovorna zanje Bolgarska, češ, da vspodbuja ustaše. Berlin 4. julija. Tukajšnji oficijozni se zavzemajo z veliko vnemo za Turčijo, dolžeč Bolgarsko, da ona izziva in da ona hoče imeti vojno. Popoldanska poročila so izostala, ker je telefonska zveza vsled nevihte pokvarjena.

Gospodarstvo.

Mestna hranilnica v Novem mestu. V mesecu juniju 1903 je 211 strank vložilo 84.913 K 62 h, 204 stranke vzdignilo 102.150 K 06 h, torej manj vložilo 17.236 K 44 h, 11 strankam se je izplačalo hipotečnih posojil 17.700 K, 108 menic se je eskomptovalo za 29.196 K, stanje vlog 2.259.042 K 05 h, denarni promet 341.793 K 58 h. Vseh strank bilo je 776.

Mestna hranilnica v Kamniku. V mesecu juniju 1903 je 143 strank vložilo 29.025 K 37 h, 92 strank dvignilo 24.683 K 54 h, 13 strankam se je izplačalo posojil 14.620 K, stanje hranilnih vlog 723.176 K, stanje hipotečnih posojil 521.457 K 29 h, denarni promet 101.808 K 83 h.

Mestna hranilnica v Kranju. V mesecu juniju 1903 je 307 strank vložilo 78.970 K 09 h, 330 strank dvignilo 88.408 K 05 h, 9 strankam se je izplačalo posojil 13.100 K, stanje hranilnih vlog 3.029.125 K 87 h, stanje posojil 1.921.647 K 17 h, denarni promet 230.299 K 74 h.

Bratje Sokoli!

V proslavo slovenskih blagovestnikov Cirila in Metoda prižge „Sokol“ danes zvečer velik kres na Drenikovem vrhu. Člani v društveni obleki se zbiramo točno ob 1/2 8. uri zvečer v „Nar. domu“ in takoj odkorakamo skozi Šiško, Koseze in po Večni poti na Drenikov vrh. Bratje! pozivljamo Vas, da s mnogobrojno vdeležbo pokažete, da se zavedate svoje narodne dolžnosti.

Odbor.

Razširjeno domače zdravilo. Vedno večja povpraševanja po „Moll-ovem francoskem žganju in soli“ dokazujejo uspešni vpliv tega zdravila, zlasti koristnega kot boleti utešujoče, dobro znano antirevmatično mazilo. V steklenicah po K 1.90. Po postnem povzetju razpošilja to mazilo lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik na DUNAJI, Tuchlauben 9. V zaloga po deželi je izrečno zahtevati MOLL-ov preparat, za znanovan z varnostno znamko in podpisom.

„Le Délice“

cigaretni papir, cigaretno stročnice. Dobiva se povsod. (705-17) Glavna zaloga: Dunaj, I., Predigergasse 5.

+ Zahtevajte +

bogato ilustr. cenik pariškega blaga iz gumija, ki obsega čudovite novosti gratis in franko.

Zavod za izdelovanje blaga iz gumija 17 H. Schwarzmantel (734) Dunaj I., Rothenthurmstrasse 16.

Kdor svoj želodec ljubi

stori dobro, ako pije zjutraj na tešče kozarec po-grete „rogaške slatine“ (Syrria). — Redno uživanje rogaške slatine vzbuja slast do jedi in pospešuje tek ter prebavo.

Proti zobobolu in gnilobi zob

izborna deluje dobro znana antiseptična

Melusine ustna in zobna voda

katera utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.

1 steklenica z navodom 1 K.

Razpošilja se vsak dan z obratno pošto ne manj kot 2 steklenici.

Edina zaloga.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil, medicinalnih vin, specialitet, najfinjših parfumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod i. t. d.

Dež. lekarna Milana Leusteka v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1 poleg novozgrajenega Fran Jožetovega jubil. mostu. (205-24)

Darila.

Upravištvu našega lista so poslali: Za družbo sv. Cirila in Metoda: Gosp. Aleks. Hadovnik, c. kr. notar v Kranjski gori, 4 K kot 1/4 čistega dohodka deklaratorske predstave gospe M. Teodorovič v Kostanjevici. — Gospe Marija Zmavc v Krškem, blagajničarka C. M. podružnice, 70 K udnine te podružnice za 1. 1903. — Karambolov trifolij iz kavarne „Europa“ v Ljubljani 2 K. — Gosp. Janko Novak, trgovec na Viču, kot preostanek od balinarjev 18 K 30 vin. z geslom: Baličarji, spomnite se povsod! Podpore potrebuje Ciril-Metod! — Skupaj 92 K 30 vin. — Živeli!

Za Prešernov spomenik. Gosp. Anton Koder, c. kr. višji poštni oskrbnik v Brezencu, povodom Prešernove slavnosti v Ljubljani 10 K. — Gosp. Vekoslav Jenič, Sarajevo, povodom Prešernove slavnosti v Ljubljani 10 K. — Štirje pevci: Preslica, Kamnosek, Mandec in Rapevec poklanjajo čisti dohodek svojega kot čezdanajstnica improviziranega koncerta 1/4, tisočaka vinarjev = 2 K 50 vin. — Vesela družba pri g. Prne-ju v Kamniku 3 K 40 vin. — Skupaj 25 K 90 vin. — Živeli rodoljubi, ki se spominjate našega čudnega pesnika.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 2. julija: Peter Banovec, ključar, 51 let, Trnovske ulice št. 6, vsled raka. — Ernest Lukman, trgovčev sin, 7 mes., Streliške ulice št. 15, Bronchitis.

V deželni bolnici:

Dne 29. junija: Gašper Cedilnik, ubo-žec, 81 let, ostarelost. Dne 1. julija: Josip Gregorič, kovač, 32 let, jetika.

Dne 2. julija: Marijana Petercel, delavka, 63 let, pljučnica. — Pavlina Oblak, gostilničarjeva hči, 26 dni, življ. slabosti.

V hiralnici:

Dne 30. junija: Mihael Kosmač, delavec, 37 let, bebost.

Dne 2. julija: Jakob Beber, delavec, 75 let, ostarelost.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka“ v Ljubljani.

Tradn. kurzi dunaj. borze	4. julija 1903.	Dinar	Bravo
Založbeni papirji.			
12% majeva renta	100 35	100 55	
12% srebrna renta	100 30	100 50	
1% avstr. krona renta	100 60	100 80	
1% „zлата“	120 95	121 15	
1% ogrska krona	99 35	99 55	
1% „zлата“	120 85	121 05	
1% posojilo dežele Kranjske	99 75	—	
1% posojilo mesta Spiljeta	100 —	—	
1% „Zadra“	100 —	—	
1% „bos.-herc. žel. pos.“	101 —	101 90	
1% „česka dež. banka k. o.“	99 90	99 95	
1% „zast. pis. gal. d. hip. b.“	99 60	99 80	
1% „pešt. kom. k. o. z.“	101 —	101 80	
1% „10% pr.“	106 35	107 35	
1% „zast. pis. Innerst. hr.“	101 —	102 —	
1% „ogr. centr. deželne hranilnice“	100 50	101 50	
1% „zast. pis. ogr. hip. b.“	100 —	100 70	
1% „obl. ogr. lokalne železnice d. dr.“	100 —	101 —	
1% „česke ind. banke“	100 —	101 —	
1% „prior. Trst-Poreč lok. žel.“	98 50	—	
1% „dolenjskih železnic“	99 50	99 75	
1% „juž. žel. kup. 1/1 1/2“	308 25	310 25	
1% „av. pos. za žel. p. o.“	100 50	101 50	
Srečke.			
Srečke od leta 1854	165 —	175 —	
„ „ 1860 1/2	182 75	184 75	
„ „ 1864	246 —	250 —	
„ tizske	155 50	157 50	
„ zemlj. kred. i. emisije II.	270 —	273 —	
„ ogrske hip. banke	257 —	260 —	
„ srbske 3 frs. 100 —	86 —	88 50	
„ turške	122 —	123 —	
Basilika	18 70	19 70	
Kreditne	431 —	436 —	
Imenške	82 —	85 —	
Krakovske	78 50	82 50	
Ljubljanske	70 —	75 50	
Avstr. rud. križa	54 50	55 50	
Ogr.	26 50	27 —	
Rudolfove	68 —	71 50	
Saibourške	80 —	84 —	
Dunajske kom.	448 —	454 —	
Delnice.			
Južne železnice	82 50	83 50	
Državne železnice	697 —	698 —	
Avstro-ogrsk. bančne del.	1610 —	1625 —	
Avstr. kreditne banke	659 50	660 50	
Ogrske	731 50	732 50	
Živnostenske	251 —	252 —	
Premogokop v Mostu (Brück)	650 —	654 —	
Alpske montan	368 50	369 50	
Praške želez. ind. dr.	1625 —	1635 —	
Rima-Muranyi	465 —	466 —	
Trbovelske prem. družbe	375 —	379 —	
Avstr. orožne tovr. družbe	349 —	351 —	
Česke sladkorne družbe	147 —	150 —	
Valute.			
C. kr. cekin	11 31	11 35	
20 franki	19 04	19 07	
20 marke	23 45	23 51	
Sovereigns	23 90	23 98	
Marko	117 32	117 42	
Laški bankovci	95 20	95 40	
Rubliji	252 75	253 75	

Srečke	4. julija 1903.	Dinar	Bravo
Srečke od leta 1854	165 —	175 —	
„ „ 1860 1/2	182 75	184 75	
„ „ 1864	246 —	250 —	
„ tizske	155 50	157 50	
„ zemlj. kred. i. emisije II.	270 —	273 —	
„ ogrske hip. banke	257 —	260 —	
„ srbske 3 frs. 100 —	86 —	88 50	
„ turške	122 —	123 —	
Basilika	18 70	19 70	
Kreditne	431 —	436 —	
Imenške	82 —	85 —	
Krakovske	78 50	82 50	
Ljubljanske	70 —	75 50	
Avstr. rud. križa	54 50	55 50	
Ogr.	26 50	27 —	
Rudolfove	68 —	71 50	
Saibourške	80 —	84 —	
Dunajske kom.	448 —	454 —	
Delnice.			
Južne železnice	82 50	83 50	
Državne železnice	697 —	698 —	
Avstro-ogrsk. bančne del.	1610 —	1625 —	
Avstr. kreditne banke	659 50	660 50	
Ogrske	731 50	732 50	
Živnostenske	251 —	252 —	
Premogokop v Mostu (Brück)	650 —	654 —	
Alpske montan	368 50	369 50	
Praške želez. ind. dr.	1625 —	1635 —	
Rima-Muranyi	465 —	466 —	
Trbovelske prem. družbe	375 —	379 —	
Avstr. orožne tovr. družbe	349 —	351 —	
Česke sladkorne družbe	147 —	150 —	
Valute.			
C. kr. cekin	11 31	11 35	
20 franki	19 04	19 07	
20 marke	23 45	23 51	
Sovereigns	23 90	23 98	
Marko	117 32	117 42	
Laški bankovci	95 20	95 40	
Rubliji	252 75	253 75	

Žitne cene v Budimpešti. dne 4. julija 1903.

Žitna	za oktober	za 50 kg	K	7 18
33	oktober	50	6 09	
Koraza	„ julij	50	6 28	
„ „ avgust	„ 50	6 30		
Oves	„ oktober	50	5 35	

Elektr. Vzdržno.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 506'2. Srednji letni tlak 736.0 mm.

Julij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
3. 9. zv.	738.0	21.4	sl. jvzhod	jasno	
4. 7. zj.	737.9	16.7	sl. jvzhod	soparno	
2. pop.	736.6	29.4	sl. jvzh.	del. oblak.	

Srednja včerašnja temperatura 20.7°, normale: 19.3°. Mokrina v 24 urah: 0.0 mm.

Grieder-svila

Velepartna novost v Louisine chinée, Rayé Peckin Louisine, Moires à jour, predivni foulardi od K 120 višje, poštnine in carine prosto. Najnižje cene, nepreko-siljva izbira pri: 9 (14-2)

Svila-Grieder

Curik (Švica).

Tomaž Homšak

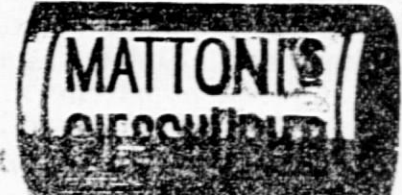
c. kr. sod. kancelist

danes ponoči po kratki in mučni boleznici v 43. letu mirno v Gospodu zaspa.

Truplo predraznega rajnega bode v soboto 4. t. m. ob 6. uri popoldne blagoslovljeno in na pokopališče v St. Vidu prenešeno k večnemu počitku. (1763)

V St. Vidu 3. julija 1903.

Žalujoča rodbina.

Priporoča se, paziti na to znamenje, užgano v probek, in na etiketo z rudečim orlom, ker se jako pogostoma prodajajo ponaredbe. Mattoni-jeve Giesshühler sl. tine.

V Ljubljani se dobiva pri Mihaelu Kastnerju in Petru Lasnik-u in v vseh lekarnah, večjih špecerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

Ob svojem odhodu v Ljubljano se tem potom presrečno poslavljam od vseh znancev in prijateljev na lgu in v okolici.

V Ljubljani, 4. julija 1903.

(1760) Tekla Jašovec.

Največja zaloga navadnih do najfinjših
otroških vozičkov
in navadne do najfinjše

žime.

M. Pakič
v Ljubljani.

Neznanim naročnikom se
pošilja s povzetjem.

**Zahtevajte
pravo**

Ciril-Metodovo
kavino primes

katero priporoča domača

I. jugoslov. tovarna za
kavine surogate
v Ljubljani.

Zahtevajte jo povsod!!

Krasno izbero

konfekcije
za dame in deklice

kakor tudi
manufakturno blago

perilo
vsakovrstne preproge
i. t. d.

priporoča

Anton Schuster
Ljubljana
Špitalske ulice šte. 7.

Solidno blago. Nizke cene.

Veliko zalogo
za dame
in gospode

rokavic
kravat za gospode
toaletnega blaga

dalje
ščetice za zobe, glavnikov,
dišav, mil itd. itd.

iz najbolje renomiranih
tovarn priporoča

Alojzije Persche
Ljubljana
Pred škofijo št. 21.

Pod trančo št. 2.

Klobuke

cilindre, čepice
in slamnike

v najnovejših faconah in
v veliki izbiri

28 priporoča

Ivan Soklič
Pod trančo št. 2.

Zaloznik o. kr. državnih uradnikov.
Postaja elektr. železnice.

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“

Akcijski kapital K 1.000.000.—
Kupuje in prodaja
vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, ko-
munalnih obveznic, srečk, delnic, valut, novcev
in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

v Ljubljani, Špitalske ulice šte. 2.

Zamenjava in ekskomptuje
izrečane vrednostne papirje in
vnapreje zapale kupone.

Vinkuluje in devinkuluje
Ekskompt in inkasno menic.

Dajo pradujo na vrednostne papirje.
Zavaruje srečke proti
kurzni izgubi.

vojaške ženitninske kavelje.

Borisa naročila.

Podružnica v SPLJETU.
Denarne vloge sprejema
v tekočem računu ali na vizno knjižico proti
ugodnim obrestim. Vložen denar obrestuje od
dne vloge do dne vzdiga. (2975-89)

Promet s čeki in nakaznicami.

20 - 30 % zaslužka vsak dan
imajo lahko potniki z razpečevanjem
vsakdanjega predmeta. Vprašanja na:
Fran Radeschinsky, Bielitz oest.
Schles. W. (1762-1)

Samo **20**, s pošto **25** vin.
Elegantno vezan

vožni red
pri (1681-5)

Ivanu Bonaču v Ljubljani.

Gospodična
zmožna slovenskega in nemškega
jezika, želi vstopiti v teku 14 dni
kot **blagajničarka** v trgovino ali
kavarno v službo. (1748-2)

Naslov: **M. Koletič, Jakomini-**
gasse št. 51, I. nadstr., Gradec.

Strojarija
na novo urejena, z lepo hišo in nekaj
zemlje, na lepem ugodnem prostoru
ob državni cesti, brez konkurence se
pod ugodnimi pogoji proda. 1754-1

Naslov pove upravnistvo „St. Nar.“

Natakarica
ki je v gostilniški stroki dobro iz-
veščana, čvrsta in v vsem zanesljiva,
se sprejme pod dobrimi pogoji.
Ponudba prejema **J. St. št. 560**
v **Ajdovščini** (Primorsko). 1736-2

konj
Obrotniki, podjetniki za prevažanje,
trgovci i. t. d. se opozarjajo na par
enakih, lepih, zdravih, zelo močnih

brez vsake napake, katere prodaja odre-
jevalec sam.

Naslov se zve v upravnistvo „Slov.
Naroda“. (1715-3)

Usprejmeta se

dva dijaka
ali dve učenki

iz boljših rodbin blizu šol. Na raz-
pologo je glasovir. (1742-1)

Naslov pove upravnistvo „St. Nar.“

Vila na Bledu
ob jezeru se prodaja, oziroma brez
oprave odda v najem. Vila ima
kleti, tri sobe, kuhinjo ter jedilno
shrambo v pritličju in enake pro-
store v I. nadstropju. V slednjem je
tudi balkon. V bližini je lep prostor
za vrt.

Vpraša naj se pri g. **Jakobu**
Peterlinu na Bledu. (1712-2)

Dobro vpeljana in veliko zmo-
žna vinska trdka (samoizde-
lovalec) išče izključno za
Kranjsko, stroke večšega

potovalca
proti stalni plači in proviziji.

Ponudbe z referencami naj se po-
šiljajo na poštni predal 122, Trst,
glavna pošta. (1755-1)

Stavbinske
svetilnice,
tovarniške
in delavniške
svetilnice,
laterne, varil-
nice in peči
za kuhanje.

Pojasnila zastoj
in poštne prosto.

Gerson, Boehm & Rosenthal
tovarna za kovinske izdelke
Dunaj, XX. 5 (745-6)

200 do 400 kron na mesec
lahko zaslužijo osebe vsakega stanu v
vseh krajih gotovo in pošteno brez ka-
pitala in rizika s prodajo zakonito dovo-
ljenih državnih papirjev in srečk.
Ponudbe na: Postfach 180, Hauptpost,
Budapest. (1861-4)

Izplačujoče se postransko opravilo
brez posebnega truda in izgube časa najde
spoštovane osebe vsakega stanu in povso
s prevzetjem zastopa avstrijske družbe
prve vrste, ki sprejema (1463-6)
zavarovanja proti požaru, stekla, proti škodi pri prevažanju
proti tatvini po ulomu in življenja.

Ponudbe pod „1798“ Gradec, poste rest

Hotel Kolbeck „Zur Linde“
DUNAJ, Laxenburgerstrasse 19
tik južnega in državnega kolodvora.
Postajališče električne cestne želez-
nice na vse strani.

Fina moščanska, novo opremljena hiša.
Elektr. razsvetljava, kopalnice, cene
zmerne. Postrežba in razsvetljava se
ne računa posebej. 1674-2

Fran Kolbeck, hotelir.

VABILO
na
vrtno veselico
katero priredi
„MENGIŠKA GODBA“
v nedeljo, dne 12. julija 1903
„pri Jelenju“.

VSPORED:

1. * * * Pozor! koračnica.
2. * * * Godba pride, koračnica.
3. Jak. Aljaž: Triglav, poje moški zbor.
4. I. pl. Zajc: Zrinski Frankopan.
5. Viktor Parma: Spomin na Kranj, četvorka.
6. Po Bethoven: Večerna, poje moški zbor.
7. Jos. Čermak: Koračnica št. 41.
8. Viktor Parma: Pozdrav Gorenjski, valček.
9. A. Forster: Planinska, poje moški zbor.
10. Jos. Čermak: Koračnica št. 39.
11. Fr. Gerbič: Pred slovesom.
12. P. A. Hribar: Brambovska, poje m. zbor.
13. Viktor Parma: Triglav, četvorka.
14. Viktor Parma: Mladi vojaki, koračnica.
15. * * * Srečolov.

Začetek ob 3. uri popoldne. Vstopnina prosta.
Petje oskrbuje z godbo združeni moški
zbor.

K obilni vdeležbi vabi najvrljudnejše
(1743) odbor.

Pri neugoznem vremenu preloži se vese-
lica na dan 19. julija t. l.

**Ako imaš želodec
bolan, pij brez
besedi**

**„Gorenjski
brinovec“**
1900.

1 steklenica gl. 1.20.

Albin Rant, Kranj.

Frid. Hoffmann
URAR
v Ljubljani, Dunajska cesta
priporoča svojo največjo zalogo

vseh vrst
žepnih ur

zlatih, sre-
brnih, iz tule,
jekla in nikla
kakor tudi
stenskih ur,
buditel in sa-
lonskih ur,
vse samo
dobre do
najfinjše
kvalitete
po
nizkih cenah.

Novosti
v žepnih in stenskih urah so vedno
v zalogi.

Popravila se izvršujejo najtočneje.

Solicitator
oziroma
izurjen notarski uradnik
sprejme se v pisarno. Vstop najpozneje
15. julija. (1717-3)

Ponudbe sprejema uprav. „Slov.
Naroda“.

Za 1. avgust se odda
v novozgrajeni hiši v Sodnijskih ulicah
še nekaj stanovanj
s tremi in štirimi sobami, porabno even-
tualno za pisarne in trgovine.

Izve se pri kamnoseku Vodniku v
Ljubljani. (1080-14)

Mlad mož
intelligenten ter zmožen slovenskega,
nemškega in hrvatskega jezika v go-
voru in pisavi (znanje italijanskega je-
zika se želi) se išče za v Basel.

Ponudbe na **Zwischenbart,**
Amer. Bank- & Passage-geschäft,
Basel, Schweiz. (1703-2)

Kleparski
pomočnik
(1737)

se išče za samostalno delo na de-
želi. Dnevna plača 3 K. Ponudba
na izdelovalnico domačega
orodja (Hausgeräte-Manufaktur)
v **Višnjigori na Kranjskem.**

Proda se iz proste roke
valjčni in umetni

mlin
in vodna žaga.

Natančneje pri **Janezu Guar-**
diju v Domžalah. (1697-4)

+ Suhi +

slabotni dobri čudno lepe, polne telesne
oblike po kratki rabi moje **hranilne**
moke „Kühne“ (postavno zajamčeno).
Dane dobri bujne prsi Zanesljiv učinek, ni
sleprija, strogo rečno, mnogo zahvalnih
pisem. Cena kartonu gl. 125 po poštni
nakaznici ali proti poštenu povzetju, z
navodilom o uporabi. (790-16)

Kosm.-higijen. zavod mdm. **Ka-**
tarina Menzel, Dunaj, XVIII.,
Schuliggasse 3.

Uradno dovoljena
najstarejša ljubljanska
posredovalnica stanovanj in služeb

G. FLUX
Gosposke ulice št. 6 (1752)

Išče najmo:

4-5 dobrih kuharic za graščine in
na deželo, 12-18 gl. plače; 2 kuha-
rici za hotel, 25-40 gl. plače; bla-
gajničarke in plačnice natakarice
za neko kopališče; 2 vrtnarja, 1 hi-
nika za vilo na Gorenjskem itd. itd.
Potnina tukaj, več v pisarni.

Pekarija
v sredi trga se dá takoj v najem
z jako ugodnimi pogoji. Poleg
pekarije je prodajalna, kuhinja, soba,
klet, drvarnica, hlev in vrt. Kdor ima
veselje bivati na deželi, naj ne za-
mudi lepe prilike. Pekarija je mo-
dernore urejena. (1750-2)

Več se izve pri **Albinu Haupt-**
mannu, Jesenice, Gorenjsko.

Predujemi
na srečke in vrednostne papirje.
Posestniki srečk
zamorejo srečke po najvišji vrednosti
poveriti in predujem s poljubnimi ma-
limi plačili v obrokih in po zelo kulantni
obrestni meri z izključno pravico do
igranja, povračevati.

Agenti se iščejo za vse kraje proti
dobri nagradi. (1679-4)

Zahtevajte prospekte od
Los-Effekten-Depot Bank
A. Balog
Budapest IV., Franziskanerplatz Nr. 2.

Jernej Bahovec
trgovina s papirjem, pisal-
nim in risalnim orodjem
v Ljubljani
Sv. Petra cesta šte. 2
Filijalka:
Resljeva cesta šte. 7
priporoča:
Najboljše urejeno zalogo raz-
ličnega papirja, trgo-
vskih in poslovnih knjig,
šolskih zvezkov, blizne-
nic, črnila itd.
Katekizme in šolske knji-
ge za ljudske šole.
Molitvenike v raznih vezeh.
Tiskovine za gospode odvet-
nike in c. kr. notarje.
Fotografske aparate ter k
temu potrebne predmete.
Kipe slovenskih literatov.
Kazno galanter. blago itd.
Nizke cene, točna in solidna postrežba.

Lepoto
polti napravi cvetlično milo
za umivanje obraza

„Aida“
à 60 vin.

Dobiva se samo:
v lekarni „pri orlu“
mag. pharm. **Mardetschläger**
nasled. Svobode v Ljubljani.

Istotam se dobivajo tudi
ceniki (knjižice) s kratkim na-
vodilom o negovanju zob, las
in polti, z malim koledarjem
zastoj in po pošti.

Najnovejši in najboljši
Klobuke

„Klobuke“
vse vrste za gospode in deklice
izdelane prih svetilniških, nemiških, italijanskih in angleških tovarn
priredbe v najvišji izbiri in po najnižji ceni

G. J. HAMANN
Mestni trg št. 8.

Zaloga
klobukov
o. kr. privilegovanih
dromih klob. tovarn
W. Pless, Dunaj, in J. Pöhler, Gradec.

Klobuki se po lastni izbiri glave in po lastni
novejši obliki izdelujejo in se vprejemajo
stari klobuki v popravilo.

Jv. Seunig
trgovec z usnjem
na drobno in debelo
v Ljubljani, Stari trg št. 7
priporoča

olje zoper prah
dosedaj najboljše, prosto ben-
cina, smole, petroleja ter kislin
brez konkurence, brez vsakega duha
po najnižjih cenah:
1 kg. 80 h. 50 kg. à 20 h. pri
nakupu večje množine še ceneje.

Novo! Patentirano Novo!
nepremočljivo mazilo
za poobrnenje rujavih
čevljev, usnja itd.

Epilepsija.

Kdor trpi na padavi bolezni, krču ali drugih nervoznih bolešnih, naj zahteva brošuro o tem. Dobi se brezplačno in poštne prosto v Schwaben-Apotheke, Frankfurt a./M. (2135-44)

Čudno po ceni in rečno!

Prstan, verižec, ure.

Zahtevajte cenike zastoj in poštne prosto. (1178-10)
Leopold Mayer,
c. kr. sod. zaprišežen centelj.
Dunaj, XIV., Mariahilfer-
strasse 187 22.

Krasno letovišče

v Mostah (1648-3)

v bližini Piccolijeve vile, postaja Žerovnica.

Oddajo se 4 sobe s kuhinjo ali pa tudi posebej razdeljene, v novih prostorih, z vso hišno opremo.

Natančnejši pogoji se izvedo pri Gašperju Rotar v Mostah.

Perje

za postelje in puh

prporoča po najnižjih cenah

F. HITI 1124-11

Fred škofijo št. 20.
Zunanja naročila se točno izvršujejo.

L. LUSER-jev obliž za turiste.

Priznana najboljša sredstva proti kur-
(746) jim očesom, žuljem itd. 17

Glavna zaloga:
L. SCHWENK-ova lekarna
Dunaj-Meidling.

Za-
hte-
vaj
Luser-jev obliž
za turiste
po K1-20.
Dobiva se v vseh lekarnah.
V Ljubljani: M. Mardet-
schlager, J. Mayr, G. Pic-
coli. V Kranju: K. Savnik.

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

prporoča svoj priznani izvrsten **Portland-cement** v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev določene predpise glede tlakovne in odporne trdnosti daleč nadpričujejoč dobroti, kakor tudi svoje priznane izvrstno **apno**.

Prporočila in sprilčevala

raznih uradov in najsirovitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad:

Dunaj, I., Maximilianstrasse 3.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Bejaku.

Izved iz voznega reda.

veljaven od dne 1. maja 1903. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Praga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Ansee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 5. uri 21 m zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budjevice, Plzen, Marijine vane, Hebr, Francove vane, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 1. uri 40 min. popoldne osebni vlak v Lesce-Bled, samo ob nedeljah in praznikih od 31. maja. — Ob 3. uri 56 m popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budjevice, Plzen, Marijine vane, Hebr, Francove vane, Karlove vane, Prago (direktni voz I in II razr.), Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. (Direktni vozovi I in II razreda.) — Praga v Novo mesto in v Kočevje. Osebni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novomestu, Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne istotako, ob 7. uri 8 m zvečer v Novo mesto, Kočevje. Prihod v Ljubljano juž. kol. Praga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m zjutraj osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost (direktni vozovi I in II razreda), Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Ljubno, Celovec, Beljak. — Ob 7. uri 12 m zjutraj osebni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopoldne osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Prago (direktni vozovi I in II razr.), Karlove vane, Hebr, Marijine vane, Plzen, Budjevice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genevo, Curih, Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, St. Mohor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Monakovega, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla čez Selzthal in Inomosta, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budjevice, Plzena, Marijinih varov, Heba, Francovih varov, Prago, Lipskega. — Ob 8. uri 38 m zvečer osebni vlak iz Lesce-Bled samo ob nedeljah in praznikih od 31. maja. — Ob 10. uri 43 m ponoči osebni vlak iz Trbiža od 1. julija do 15. septembra, ob nedeljah in praznikih. — Praga iz Novega mesta in Kočevja. Osebni vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 7. uri 10 m in ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m dopoldne, ob 6. uri 10 m in ob 9. uri 55 m zvečer samo ob nedeljah in praznikih. (1719)

Muhe so zopet sitne!

Edina, vsaki zahtevi zadostna pri-
prava za uničenje teh škodljivcev je
amerikanski

"Tanglefoot"

En sam list jih vjame in obdrži
do 2000. Dobi se v vseh trgovinah
po 10 vinarjev list. (11-149)

Glavna zaloga za Kranjsko:

Edmund Kavčič

v Ljubljani.

NOVO! NOVO!

Likalnik

kuri se s spiritom!

Najboljšo vrsto prpo-

roča (1602-6)

Val. Lapajne

trgovina z železom

v Idriji.

Cena za 1 komad 7 kron.

Brez vsakega duha in dima, torej glavobol izključen!

Mehanik

Ivan Škerl

stanuje samo

Opekarska cesta št. 38.

Šivalni stroji po najnižji ceni.

Blekle in v to stroko

spadajoča popravila

izvršuje prav dobro

in ceno.

Pneumatik gld. 4-50.

A. KUNST

Ljubljana

Židovske ulice 4.

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode

in otroke je vedno na izbero.

Vsakekara naročila izvršujejo se to-

čno in po nizki ceni. Vse mere se

shranjujejo in zaznamujejo. — Pri

zunanjih naročilih blagovito naj se

vzorec vposlati.

Ign. Fasching - a vdove

ključavničarstvo

Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša)

prporoča svojo bogato zalogo

štedilnih ognjišč

najprprostejših kakor tudi najfinjših,

z žolte medjo ali mesingom montira

nih za obklade s pečnicami ali kahlami.

Popravljanja hitro in po ceni. Vnanja

naročila se hitro izvrše.

Alozij Kracmer

prodaja in izposojevalnica

glasovirjev in harmonijev

Ljubljana Sv. Petra cesta 6.

Največja

zaloga

glasbenega

rodja.

Lastna delavnica

za popraviljanje.

Zastopnik c. kr. dvornega in komor-

nega tovarnarja glasovirjev:

L. Bösendorfer.

Ubiralec glasovir-

jev v glasbenih

zavodih „Glasbena

Matica“ in

„Filharmonično

društvo“ v Ljubljani

Modni kangarn.

Loško sukno.

Ostanki

za polovico cene

Sukneno blago

za moške obleke

po najugodnejši ceni

prporoča

R. Miklauc

Ljubljana

Špitalske ulice šte. 5.

Največji izbor

Preobleke

Popravila.

L. Mikus

tovarna dežnikov

Ljubljana, Mestni trg

Najnižje cene.

Skrbno

izdelovanje

Preobleke

Popravila.

L. Mikus

tovarna dežnikov

Ljubljana, Mestni trg

Največji izbor

Preobleke

Popravila.

L. Mikus

tovarna dežnikov

Ljubljana, Mestni trg

Najnižje cene.

Skrbno

izdelovanje

Preobleke

Popravila.

L. Mikus

tovarna dežnikov

Ljubljana, Mestni trg

Največji izbor

Preobleke

Popravila.

L. Mikus

tovarna dežnikov

Ljubljana, Mestni trg

Jecljanje in druge govorne napake

1689 odpravi po skušeni metodi

Štef. Primožič

Zaloška cesta št. 5.

Učni tečaji od 16. julija do 14. avgusta.

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach)

na Koroškem

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih

pušek za lovcve in strelce po najnovejših

sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi pre-

deluje stare samokresnice, vsprejema vsako-

vrstna popravila, ter jih točno in dobro

izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskušne-

valnici in od mene preskušene. — Ilustro-

vani ceniki zastoj. (27)

Frana Zemana

mlatilnice

gepeljni

motori za petroleum

šivalni stroji

stroji za prati

so najboljši.

Zaloga: 1761-1

* Ljubljana *

Poljanska cesta št. 24.

Lepa, suha stanovanja

s 3, 4 ali 5 s bari na dobrem zraku, z vsemi pritlikinami in prosto porabo

se za avgust poceni oddajo. Stanovanja so na Bleiwešovi

cesti v hiši št. 1 (pri Korsiki), poizve se pa tudi lahko v trgovini s

cvetlicami in semeni v Šelenburgovih ulicah št. 5. (1746-1)

Naravne mineralne vode

in vrelčni produkti vedno sveži pri tvrdki

PETER LASSNIK. (1481-6)

Godbeni počitniški kurzi (začetek sredi julija)

a) klavir, vijolina, solo-petje; b) poučevanje o harmoniji, kontra-

punkt; c) priprava za c. kr. državni izpit (v tem šolskem letu je bilo 15

kandidatov tega zavoda državno potrjenih.)

d. Metodični navodilni kurz za poučevanje na klavirju

(metodika poučevanja na klavirju, učni načrt, praktične vaje).

Prospekte pošilja: pisarna zavoda, Dunaj VII. 4, Zieglergasse 29.

Novo (30.) šolsko leto se prične 1. oktobra.

Ravnateljstvo godbenih šol Kaiser.

(1735-1)

Zavarovalnica za življenje

v Gothi.

Stanje zavarovanj 1. junija 1903: 831³/₄ milijonov mark.

Na zavarovalnici se je izplačalo od 1. 1829: 408

Najvišja zavarovalna starost (priprosto na celo življenje,

mešani dividendni sistem) je v istini že premij prosta in do-

biva celo letno rento.

Zastopnik za Ljubljano: **Ed. Mahr**

(12-7)

Židovske ulice št. 4.

Ustanovljeno leta 1832.

Priznana najboljša

oljnate barve

zmlete s stroji najnovejše sestave, prekašajo vsako konkurenco

po finosti, ki omogočajo z jako majhno množino porabati

veliko površino, razpošilja po nizkih cenah

Adolf Hauptmann v Ljubljani

tovarna oljnatih barv, firneža, laka in steklarskega kleja.

Električni obrat. (413-22)

Hustrovan ceniki so dobé brezplačno.

Pod tovarniško ceno

oddam vsakovrstno

papirnato in galanterijsko blago

katero mi je v mojem skladišču nastali ogenj deloma pokvaril.

Prodaja se od 20. junija naprej.

Za obilen obisk se prporoča

Fr. Iglič

trgovina s papirjem na debelo in drobno

Mestni trg šte. 11.

(1631-7)

Nikdo ne zamudi ugodne prilike.

Prodaja na drobno!

VREDNOST

MAGGI-jeva odlikovanja: 4 velike nagrade, 26 zlatih kolajni, 6 častnih diplom, 5 častnih nagrad. Šestkrat brez tekmovalja, med drugimi: 1889 in 1900 l. na svetovnih razstavih v Parizu. (Julij Maggi, sodnik o razpisanih nagradah.)

okusne hrane se ne kaže samo v večjem, z jedjo združenim užitku, kajti čim bolj okusna je hrana, tem lažje jo prebavi želodec in tem bolje se porabijo njene redilne snovi. To nam pojasni vspeh (1741)

MAGGI-jeve ZAŠČIMBE za JUHO in JEDILA.

Ta je za skrbno gospodinjstvo preskušeno ceno sredstvo, ki podeli slabi mesni in Bouillon-juhi, polivkam, zelenjavam, jajčnim jedem itd. močan, prijeten okus. Ker je zelo izdatno, se ne sme nikdar preveč pridelati! Šele, ko je jed gotova, naj se pridene! — Dobiva se v vseh trgovinah s kolonialnim blagom, delikatesami in drogerijah, v stekleničkah od 50 h (če se potem napolni od 40 h) naprej.

Hiša

v Ilir. Bistrici na prodaj.

Hiša stoji na najlepšem prostoru tik državne ceste, blizu kolodvora, ima velik vrt in je pripravna za vsako obrt ali vilo itd.

Natančnejši pogoji se izvedo pri lastniku Josipu Božiču v Ilirski Bistrici na Notranjskem. (1747—2)

Proda se dobro obiskovana

gostilna

„Città di Gorizia“ na Reki

in sicer z vso pritlikino kar se rabi pri gostilni kakor kuhinjsko posodo, sodi, mizami, stoli itd. Kdor želi kupiti naj se obrne do lastnika (1705—3)

Ignaca Kirna

gostilna „Miramar“
Via del Pile štev. 4, Reka (Fiume).

Triumph-štedilna ognjišča

za gospodinjstva, ekonomije i. t. dr. v vsakršni izpeljavi. Že 30 let so najbolj priznana. Priznana tudi kot najboljše in najtrpežnejše izdelke. Največja prihranitev goriva. Specijaliteta: Štedilna ognjišča za hotele, gostilne, restavracije, kavarne i. dr. Ceniki in proračuni na razpolago. Glavni katalog francozski doposlani znaki. (852—29)

Tovarna za štedilna ognjišča „Triumph“
S. Goldschmidt & sin
Wels 18, Gorenje Avstrijsko.

Varujte noge

noga, če se nosijo navadni notranji podplati
noga, če se nosijo asbestovi podplati

pred kurjimi očesi, turi, mokroto in mrazom. Vse te nepravilne, posebno nadežne pot in spečenine izginijo, če se nosijo dr. Högyes-ovl patentirani asbestovi podplati. Par stane 80 h, K 120 in K 240. Pošilja se po povzetju. Prospekti in priznala pisma od vojaških oblasti in najvišjih krogov brezplačno. Bogata izbira vseh asbestovih izdelkov. Cent.: Dunaj 1., Dominikanerbastei 19. (1563—4)

Najboljše črnilo svetla.

Kdor hoče obutalo ohraniti lepo bleščeče in trpežno, naj kupuje samo

Fernolendt
čevljsko črnilo
za svetla obutala samo

Fernolendt crème za naravno usnje.
Dobiva se povsod. G. kr. dvorni založnik.

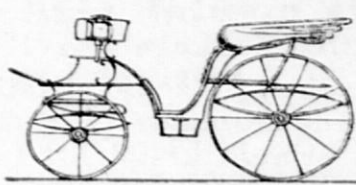
C. kr. priv.
tovarna ust. l. 1832 na Dunaji.

Tovarniška zaloga:
Dunaj, l. Schulerstrasse 21.
Odlikovanja na Dunaju in Parizu: zlata kolajna. V Londonu, Rimu, Ostende: veliko darilo (Grand prix)

Majhen avtomobil

za 4 osebe, dobro ohranjen, je po ceni na prodaj.

Ogleda se lahko pri Ernstu Speilu, Trnovske ulice št. 15. (1568—4)

Izdelovatelj vozov FRAN WISJAN

Ljubljana, Rimska cesta št. 11
priporoča svojo bogato zalogo novih in že rabljenih (1459—6)

VOZOV.

Se nikdar se niso oddajala kolesa in stroji

enako odlične kakovosti po tako neverjetno nizki ceni. Kolesa prve vrste po vzorcu iz l. 1903, najboljše trdnosti K 150—200, že rabljena, izvrstno ohranjena kolesa z ravnim okvirom a K 85, 90 in 100 v brezhibnem stanju. Nova pokrivala koles v K. nove cevi za zrak a K 5, 6. Sedlo K 5. Acetylen-svetilka K 5. svetilnica za olje K 3. Stopala par K 6. Zvončki od 80 vin. dalje. Trikotne torbice po K 130. Zračna sesalica K 4. Teleskop zračna sesalica na štiri dele K 220. Vsi nam domestni deli prav po ceni. 1 (1244—5)

Za 50 odstotkov ceneje

ko odplačevalni trgovci prodajajo proti gotovini „Singerjeve“ šivalne stroje, goniteve z roko K 32, goniteve z nogo z elegantno omario K 48. Singerjev obroščasti čoln (Ringschiff) namesto K 140 samo K 70. Centralni bobin namesto K 160 samo K 90. Štetno pošteno jamstvo. Razpošiljatev na deželo po povzetju. Ceniki zastoj. Veliki ilustrovani katalog kolesnih in strojevih delov: 500 slikami proti znaki 60 v.

M. Rundbakin, Dunaj, IX., Berggasse št. 3.

Tovarna pečij

in raznih prstenih izdelkov

Alojzije Večaj

v Ljubljani, Trnovo, Opekarska cesta, Veliki Stradon 9

priporoča vsem zidarjem in mojstrom in stavbenikom svojo veliko zalogo

najmodernejših prešanih ter barvanih prstenih pečij

in najtrpežnejših štedilnih ognjišč

lastnega izdelka, in sicer rujavih, zelenih, modrih, sivih, belih, rumenih itd., ponajnižjih cenah.
Ceniki brezplačno in poštne prosto. (16—27)

Od leta 1868. se

Bergerjevo medicinsko kotranovo milo

ki je izkušeno na klinikah in od mnogih praktičnih zdravnikov, ne le v Avstro-Ogriji, nego tudi v Nemčiji, Rusiji, balkanških državah, Švici itd. proti polnim boleznim, slasti proti

vsake vrste izpuščajem
uporablja s najboljšim uspehom. Učinek Bergerjevega kotranovega mila kot higijeničnega sredstva za odstranjevanje luskin na glavi in v bradi, za čiščenje in desinfekcijo polti je splošno priznan. Bergerjevo kotranovo milo ima v sebi 40 odstotkov česnega kotrana in se razlikuje bistveno od vseh drugih mil, ki se nahajajo v trgovini.

Pri neozdravljivih polnih boleznih se na mesto kotranovega mila s uspehom uporablja

Bergerjevo med. kotranovo žvepleno milo.
Kot blažje kotranovo milo za odpravljanje nesnage s polti,

proti spuščajem na polti in glavi pri otrocih, kakor tudi kot nadomestilo kozmetično milo za umivanje in kopanje za vsakdanjo rabo služi

Bergerjevo glicerino-kotranovo milo,
v katerem je 35 odst. glicerina in ki je fino parfumirano. Znamenito je na

Bergerjevo Panama-kotranovo milo
za popolno odstranitev polnih nečistoč.
Cena komadu vsake vrste z navodilom o uporabi 35 kr.

Od drugih Bergerjevih medicinskih-kosmetičnih mil razlikuje, da na nje posebno opozarjajo: **Benzoe-milo** za čiščenje obraza; **Boraksovo milo** za pranje; **Karbolno milo** za ugašanje polti pri pikah valod koz in kot razkužilo; **Bergerjevo smrekovo-iglasto milo** za umivanje in toaletu, **Bergerjevo milo** za nežno otroško dabo (35 kr.)

Bergerjevo Petrosulfol-milo
proti rudečici obraza, rudečemu nosu, opruščenju in klenju kose; **milo za pege** v obrazu jako učinkovito; **žvepleno-milno milo** proti sokoznim erom in nečistostim obraza; **taninsko milo** za polne noge in proti izpadanju las.

Bergerjeva zobna pasta v tubah
najboljše sredstvo za čiščenje zob, št. 1 za normalne zobe, št. 2 za kadičce. Cena 30 kr. Glede vseh drugih Bergerjevih mil se najde vse potrebno v navodilu o uporabi.

Odlikovano z zlato svetinjo v Parizu 1900.
Da bode vsaka znata nenačrta, zahtevajte vedno le staroslovna Bergerjeva mila z poleg stojecjo varstveno znamko in ker je mnogo brezvesnega ponujenega mila, ima vsaka etiketa Bergerjeva mila kot natančen znak pristnosti zraven stoječo polno ime v rdečih barvah.

V Ljubljani se dobiva v lekarnah: **Milan Leustek, M. Mardetschläger, J. Mayr, G. Piccoli, U. pl. Trnkoczy** in v vseh drugih lekarnah na Kranjskem. (741—6)

Nova rast las!

Na tisoče tu- in inozemskih zdravnikov priporoča pri nezadostni rasti las in brk Lovacrinovo vodo za lase. Ista podeli možu, ženi in otroku krasne lase, nareja lase goste, dolge, polne, bliščeče in svilnomehke, vzdržuje jih mladostno sveže in lepe, obvaruje jih pred izpadanjem in vzdržuje kožo na glavi čisto in zdravo in tako odstranjuje pleše na glavi. Zgodaj osiveli lasje zadobijo po Lovacrinu brez barvanja zopet svojo naravno barvo. Lovacrin je najboljši cosmeticum za gojitev las in brk. Lovacrin je od zdravstvene oblasti preskušen in od odličnih avtoritet priznan.

Cena velike steklenice Lovacrin, ki zadostuje več mesecev je 5 K. 3 steklenice 12 K. Steklenica na poskus 2 K. Razpošiljatev proti povzetju ali predplačilu po evropski zalogi

M. Feith, Dunaj
VI. Mariahilferstrasse 45.

Zaloga za Ljubljano: **A. Kanc,** drogerist. — **Ed. Mahr,** židovske ulice. — **Lekarna pri „zlatem jellenu“.** (1135—8)

Čepa oprava

za dve sobi

se zaradi odpotovanja pod roko proda po nizki ceni.

Več se izve v upravnistvu »Slov. Naroda«.

(1729—2)

Naznanilo.

Slavnemu občinstvu vljudo naznanjam, da točim v svoji gostilni

„**Miramar**“
Reka, via del Pile

pristna istrijska in hrvatska vina ter postrezam z dobro kuhinjo.

Solidna postrežba se jamči.

Prenočišča za 40 oseb v lepih sobah.

Za obilen obisk se priporoča

Ig. Kiren
gostilničar

na Reki, via del Pile.
(Fiume.)

(1704—3)

Popolna hrana (stanovanje, kopel, oskrbovanje), postrežba na dan od 5 K naprej. V maju in septembru še ceneje.

Zdravilišče Krapinske Toplice

Sezona od 1. maja do konca oktobra. Hrvatskem

Leta 1902 je bilo 4567 ljudi. Od zagorjanske železniške postaje „Zabok-Krapinske-Toplice“ oddaljene za jedno uro vožnje, Od 1. maja vsak dan zveza po omnibusih s to postajo. — 30° do 35° F. gorke akrototerme, ki eminentno uplivajo proti protinu, mišični in členski revmi in njih posledičnim boleznim, pri ishiji, nevralgiji, kožnih boleznih in ranah, kronični Brightijevi bolezni, otrpjenju, pri najrazličnejših ženskih boleznih. — Velike baskinske, separatne kopeli, kopeli v banjah in pršne kopeli, izvrstno urejene potilnice (sudariji), masaža, elektrika, šved. zdravilna gimnastika. — Udobna stanovanja. Dobro in nebrage restavracije; stalna topla godba. Razsežni senčni sprehodi, prostor za tenis-igro itd. Kopalški zdravnik dr. Ed. Mai. — Brošure se dobe v vseh knjigarlah. Prospekte in pojasnila pošilja (1017—12) kopalniško ravnateljstvo.

Suchard MILKA

čokolada iz čiste smetane v tablicah in zvitkih.

Smetane jako bogata mlečna čokolada.

Najnovejše iz svetovnoslavne tovarne za čokolado.

PH. SUCHARD.

239-24

AVGUST REPIČ

sodar 28

Ljubljana, Kolezijske ulice 16

(v Trnovem)

izdeluje, prodaja in popravlja vsakovrstne

sode

po najnižjih cenah.

Kupuje in prodaja staro vinsko posodo.

Suknenih ostankov veliko v zalogi.

Za pomladno in poletno sezono

se priporoča trgovina s suknem, s platnenim in z manufakturnim blagom

HUGO IHL

××× v Ljubljani ×××

v Špitalskih ulicah št. 4.

Vzorci na zahtevanje poštne prosto.

Pariski moderci!

Pariski moderci!

Sprejaj ravna oblika, ne tišči na želodec.

priporoča v največji izbiri

flojzij Persché

v Ljubljani

Pred škofijo št. 21.

Tovarna in prodaja oljnatih barv, firneža in lakov.

Električni obrat.

Brata Eberl

Prodajalna in komptoar:

Miklošičeva cesta št. 6.

Delavnice:

Igriske ulice št. 8.

Pleskarska mojstra c. kr. dr. 2. m. kr. priv. juž. želez.

Slikarja napisov.

Stavbinska in pohištvena pleskarja.

Velika izbira dr. Schoenfeld-ovih barv v tubah za akad. slikarje.

Zaloga čopičev za pleskarje, slikarje in zidarje, štedilnega mazila za hrastove pade, karbolineja itd.

Posebno priporoča slav. občinstvu najnovejše, najboljše in neprecenljivo sredstvo za likanje sobnih tal pod imenom „Rapidol“.

Priporoča se tudi sl. občinstvu vse v najino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznana rečno in fino po najnižjih cenah.

Veliko zalogo

perila

za gospode in dame

glace in trico rokavice

zadnje novosti v

bluza h

moderce

francoskega načina

veliko izbiri

svilenih ovratnic

od 15 kr. do gl. 2.—

priporoča trdnika (1671—3)

V. pl. Gerhauser

„pri čebeli“

Stari trg št. 13.

Veliko zalogo

perila

za gospode in dame

glace in trico rokavice

zadnje novosti v

bluza h

moderce

francoskega načina

veliko izbiri

svilenih ovratnic

od 15 kr. do gl. 2.—

priporoča trdnika (1671—3)

V. pl. Gerhauser

„pri čebeli“

Stari trg št. 13.

Veliko zalogo

perila

za gospode in dame

glace in trico rokavice

zadnje novosti v

bluza h

moderce

francoskega načina

veliko izbiri

svilenih ovratnic

od 15 kr. do gl. 2.—

priporoča trdnika (1671—3)

V. pl. Gerhauser

„pri čebeli“

Stari trg št. 13.

Veliko zalogo

perila

za gospode in dame

glace in trico rokavice

zadnje novosti v

bluza h

moderce

francoskega načina

veliko izbiri

svilenih ovratnic

od 15 kr. do gl. 2.—

priporoča trdnika (1671—3)

V. pl. Gerhauser

„pri čebeli“

Stari trg št. 13.

Veliko zalogo

perila

za gospode in dame

glace in trico rokavice

zadnje novosti v

bluza h

moderce

francoskega načina

veliko izbiri

svilenih ovratnic

od 15 kr. do gl. 2.—

priporoča trdnika (1671—3)

V. pl. Gerhauser

„pri čebeli“

Razpis službe.

Na mestni slovenski dekliški širazrednici v Ljubljani se je s početkom šolskega leta 1903/4 sistemizovalo XI. učno mesto.

Prosilke za to mesto naj vlagajo svoje pravilno opremljene prošnje pri c. kr. mestnem šolskem svetu v Ljubljani

najkasneje do 28. julija t. l.

Prosilke, usposobljene za meštanske šole imajo prednost.

Na zakasnele in nedostavno opremljene prošnje se ne bo oziralo.

C. kr. mestni šolski svet v Ljubljani

dne 26. junija 1903.

Josip Reich

barbarija in kemična spiralnica
ter likanje sukna
Poljanski nasip — Ozko ulica št. 4.
se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.
Postrežba točna.
Cene nizke.

Optični zavod J. P. GOLDSTEIN

Ljubljana, Pod trančo 1
priporoča svojo veliko zalogo
vsakovrstnih očal, lovskih
in potnih daljnogledov ter
vseh optičnih predmetov.

Zaloga in odina prodaja
monogramov
za zaznamovanje perila.

Zaloga
grammophonov
ki igrajo izrečno močno in natančno.

Glavna trgovina:
Stari trg šte. 21.
Pekarija
in slaščičarna

J. ZALAZNIK

Žiljalke:
Glavni trg 6
in
Sv. Petra cesta 26

J. S. Benedikt
v Ljubljani, Stari trg
(tik glavne prodajalne
na voglu).

Največja zaloga
klobukov
najnovejše fačone.
Nizke cene.
Prodaja na drobno in debelo.
Ceniki brezplačno.

Avg. Agnola
Ljubljana
Dunajska cesta št. 13.

Velika zaloga
steklenine, porcelana, svetilk, zrcal,
šip itd. itd.

Steklenice, kozarci,
vrčki itd.
po najnižjih cenah.

Restavracija.

S 1. septembrom t. l. odda se v Gorici dobro vpeljana restavracija pod zelo ugodnimi pogoji v najem. Ista se nahaja v eni glavnih in najprometnejših ulic, ter obstoji iz velikega senčnatga vrta, prostorne dvorane ter sploh snažnih in pripravnih prostorov. Najemnik dobi na željo lahko tudi 10 sob za tujce v I. nadstropju iste hiše. Z ozirom na gradbo nove bohinjske železnice, ima lokal gotovo lepo prihodnost. — Ponudbe sprejema in podrobne informacije daje iz prijaznosti

Josip Rovar

(1615-3)

zalagatelj vrhniškega piva v Gorici.

Naznanilo.

Na mestni nižji realki v Idriji bodo sprejemni izpiti za vsi v I. razred šolskega leta 1903/4 dne 15. julija ob 9. uri dopoldne.

Učenci, ki želijo delati ta izpit, naj se oglase v spremstvu svojih starih ali njih namestnikov dne 12. julija med 9. in 12. uro pri ravnateljstvu s seboj prinesejo krstni list in obiskovalno izpričevalo. Pristojbine ni plačati bene, kakor je tudi pouk brezplačen.

Vnanji učenci se lahko oglase k sprejemnim izpitom tudi pismeno, pošljejo pravočasno gori navedeni listini.

Ravnateljstvo mestne nižje realke v Idriji

dne 30. junija 1903.

(1721-)

Pritlične lokalitete
na Dunajski cesti št. 11
je oddati s 1. avgustom.
Vpraša se v I. nadstropju na levo.

(1642-4)

Naročajte izborno

(1384-14)

Ljubljansko delniško pivo
iz pivovaren
v Žalcu in Laškem trgu.
Naročila sprejema
Centralna pisarna v Ljubljani, Gradišče šte. 7.

Otvoritev nove trgovine.

Vljudno naznanjam, da sem z dnem 11. maja otvoril
v Šiški ob glavni cesti poleg cerkve h. št. 2
(v hiši gosp. Seidel-na)

špecerij ko trgovino in prodajo moke
na drobno in debelo.

Ker mi je na tem, da p. n. odjemalce vseskozi zadovoljim, bodisi glede kakovosti blaga, bodisi glede nizkih cen upam, da bode spoštovano občinstvo moje dobro voljo upoštevalo, ter moje prizadevanje, postrežati z najboljšim in najfinjšim blagom podpiralo z najmnogobrojnejšim obiskom.

V prijetni nadi, da mi izkažejo p. n. odjemalci svojo naklonjenost, bilježim z odličnim spoštovanjem

(1273-10)

Makso Lavrenčič.

Razglas.

Na c. kr. cesarja Franca Jožefa državni gimnaziji v Kranju vpisavali se bodo učenci, kateri nameravajo vstopiti v prvi razred

v sredo, dne 15. julija

(1740-1)

od 9. do 12. ure v ravnateljski pisarni. Vsprejemne preskušnje vršile se bodo v četrtek, dne 16. julija, od 1/2 9. ure zjutraj nadalje.

Dotični učenci naj pridejo v spremstvu starih ali njihovih namestnikov ter naj prinesejo seboj krstni list in zadnje šolsko spričevalo.

Vsprejemna taksa je določena na 6 K 80 vin. ter se bode pobirala dne 15. septembra.

Učenci, kateri so oddaljeni od Kranja, pa se morajo javiti za vsprejem tudi pismeno, vpsolati morajo krstni list in zadnje šolsko spričevalo. Vendar pa se morajo v četrtek, dne 16. julija, pred preskušnjo predstaviti osebno gimnazijskemu ravnatelju.

Ravnateljstvo c. kr. cesarja Franca Jožefa državne gimnazije v Kranju
dne 30. junija 1903.

Globin

je najboljšo čistilno sredstvo
za lično obuvalo.

Globin napravi usnje voljno in trpežno, z njim se hitro doseže najlepši lesk. Nenadomestljivo sredstvo za ohranitev sevrin-usnja, Box- in Calf-usnja ter lakovega usnja. (1623-5)

V zalogi imajo črnega in barvanega trdke:

Ivan Jabačin, trgovina s spec. blagom. C. C. Holzer, trgovina s spec. blagom. Jos. Kordin, trgovina s spec. blagom. Anton Korbar (iv. Fabiana nasl.), trgovina s spec. blagom. Edmund Kavčič, trgovina s spec. blagom. Mihael Kastner, trgovina s spec. blagom. Peter Lassnik, trgovina s spec. blagom. A. Litlog, trgovina s spec. blagom. Josef Murnik, trgovina s spec. blagom. Vaso Petričič, trgovina s spec. blagom. Karl Planinšek, trgovina s spec. blagom. Viktor Schiffer (iv. E. Watscher-ja nasl.), trgovina s spec. blagom. Anton Stacul, trgovina s spec. blagom. Julija Stohr, trgovina s spec. blagom. Josip Seunig, trgovina s spec. blagom. A. Sarabon, trgovina s spec. blagom. Ivan Stritar, trgovina s spec. blagom. Alojzij Sušnik, trgovina s spec. blagom. Zaloška cesta št. 15.

Založena 1847.

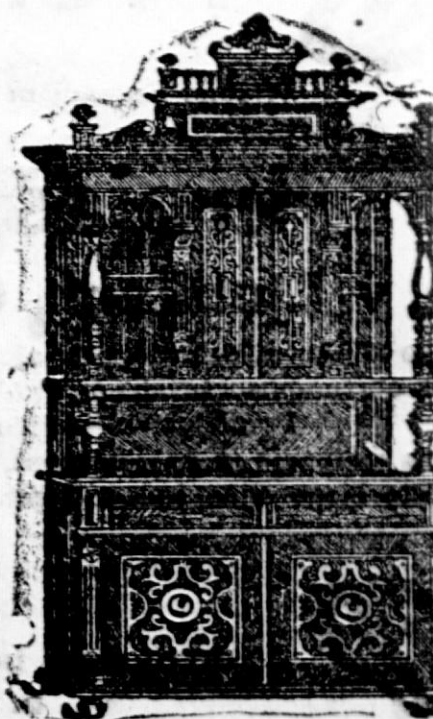
Založena 1847.

Tovarna pohištva
J. J. NAGLAS

v Ljubljani

Zaloga in pisarna: Turjaški trg št. 7
Tovarna s stroji: Trnovski pristan št. 8-10
priporoča po najnižji ceni:

oprave za spalne sobe, oprave za jedilne sobe, oprave za salone, žimnate modroce, modroce na peresih, otroške vozičke, zastore, preproge itd.

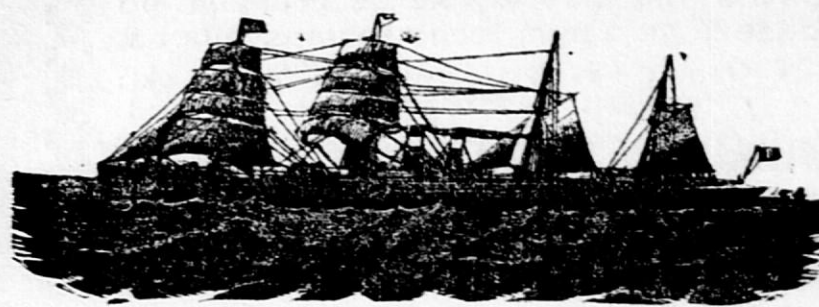

Na Brezovico!

Udano podpisani naznanja p. n. občinstvu, da je **otvoril**
gostilno na Brezovici št. 16
pri Ljubljani.

Priporoča se vljudo p. n. izletnik in v poset. Na razpolago
ima velike in zračne lokalitete, senčnat vrt, izborna, obče
znana Zajčeva vina in pa Koslerjevo marčno pivo.
Gorka in mrzla jedila, osobito domače svinjsko meso,
vedno na razpolago. (1678-3)

Letoviščarjem so na razpolago tudi stanovanja.
Za obilni obisk se priporoča **Fran Poek, gostilničar.**

Red Star Line.
Iz Antwerpena
v Ameriko.

Prve vrste parobrodi. — Naravnost brez prekladanja v New York in v
Philadelphijo. — Dobra hrana. — Izborna oprava na ladiji. — Nizke
vožne cene. (1626-3)

Pojasnila dajejo:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel. na Dunaji, ali
Karol Rebek, konc. agent v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 32.

Jutri, v soboto, dne 4. julija t. l.

otvori se
na Sv. Petra cesti šte. 26
filijalka
JAKOB ZALAZNIK.

Trikrat na dan sveže
okusno in slastno pecivo vsake vrste, izborni ržen kruh.
Slaščice, biskviti i. t. d. (1745-2)
Sprijemajo se naročila na vsakovrstno pecivo.

Učenec

sprejme se v trgovino me-
šanega blaga. (1728-3)
A. Casagrande v Ajdovščini.

GRAND PRIX
Pariška svetovna razstava 1900.

Svetovnoslavna ustna voda.
Dobiva se povsod. (231-46)

Koračnica
iz opere **„Amazonke“**
za klavir složil **Viktor Parma**

je izšla 1. julija t. l. v „Novih akordih“, (III. letnik,
1. zvezek. — Naročnina: 8 kron na leto) (141)

Jako elegantna
* tla! *

Novo! Novo!
Izborna pleskanje za tla, stene, pohištvo itd.

Pokrije
vsako
prejšnje pleskanje

Novo! Eolin-lak Novo!
je najboljšo samopleskanje za tla!

Takoj se posuši!
Brez duha! Sveti se
po enem potegu!

Ljubljana: (928-4)
M. Spreitzer, Stari trg št. 30.

Najbolj bleščeč!
Pokrije najbolje prejšnje
pleskanje!

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Knezovi hiši, na Marije Terezije cesti št. 1

obrestuje hranilne vloge po 4½%

brez odbitka rentnega davka, katerega posojil-
nica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure: razun nedelj in praznikov vsak dan od
8.—12. ure dopoldne. (304-43)

Poštnega hranilničnega urada šte. 828.406. Telefon šte. 57.

V „MIRAMAR“.

V „MIRAMAR“.

Slavnemu p. n. občinstvu vljudo naznanjam, da sem prevzel

gostilno „Miramar“
Stari trg šte. 14

zopet v lastno režijo, kjer bodem častitim p. n. gostom postregel
z dobrim domačim belim in rdečim vinom ter s pristnim
črnim istrjancem kakor tudi z vedno svežim steinfeldskim
pivom in z izborno gorko in mrzlo kuhinjo. (1734-2)

Otvoritev popolnoma prenovljenih prostorov se vrši v soboto,
4. julija s **KONCERTOM**, kojega proizvaja oddelek društvene
godbe. Začetek ob 8. zvečer. Vstop prost.

Za ceno in točno postrežbo jamčim ter se za mnogobrojni obisk
vljudno priporočam s spoštovanjem **Jvan Josti, gostilničar.**

Slavno slovensko občinstvo opozarjamo, da se bode
jutri, dne 5. julija

pri Prešernovi slavnosti

točilo v posebnem paviljonu

nasproti nunski šoli

izborna marčno pivo

slovenske delniške družbe.

Slovenci! uporabite to priliko, da se iz lastne izkušnje
prepričate o izborni kakovosti domačega piva.